

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 1095/2010,

24. november 2010,

millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114;

võttes arvesse Euroopa Keskpanga arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽²⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) 2007. ja 2008. aasta finantskriisi tulemusel on ilmsiks tulnud finantsjärelevalve olulised puudused üksikjuhtudel ja finantssüsteemis üldiselt. Riigi tasandil toimivad järelevalvemudelid jäävad maha finantssektori globaliseerumisest ning Euroopa integreeritud ja omavahel ühendatud finantsturgudest, kus paljud finantseerimisasutused tegutsevad piiriülevalt. Kriis tõi esile puudused liikmesriikide järelevalveasutuste vahelises koostöös, koordineerimises, liidu õiguse ühtses kohaldamises ja usalduses.
- (2) Enne finantskriisi ja selle ajal on Euroopa Parlament kutsunud üles liikuma integreerituma Euroopa järelevalve suunas, et tagada tõeliselt võrdsed võimalused kõikidele osalejatele liidu tasandil ning kajastada suurenevat finantsturgude integreerumist liidus (13. aprilli 2000. aasta resolutsioonis komisjoni teatise „Finantsturgude raamistiku rakendamine: tegevuskava” kohta, ⁽⁴⁾ 21. novembri 2002. aasta resolutsioonis usaldatavusnormatiivide järelevalve eeskirjade kohta Euroopa Liidus, ⁽⁵⁾ 11. juuli 2007. aasta resolutsioonis valge raamatu: finantsteenuste poliitika (2005–2010) kohta, ⁽⁶⁾ 23. septembri 2008. aasta

resolutsioonis koos soovustega komisjonile riskifondide ja erakapitali investeerimisfondide kohta, ⁽⁷⁾ 9. oktoobri 2008. aasta resolutsioonis koos soovustega komisjonile Lamfalussy protsessi järelemeetmete kohta: edaspidine järelevalvestruktuur, ⁽⁸⁾ 22. aprilli 2009. aasta seisukohas muudetud ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventus II) ⁽⁹⁾ ning 23. aprilli 2009. aasta seisukohas ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus reitinguagentuuride kohta) ⁽¹⁰⁾.

- (3) 2008. aasta novembris tegi komisjon kõrgetasemelisele töörühmale, mida juhtis Jacques de Larosière, ülesandeks koostada soovitus selle kohta, kuidas tugevdada Euroopa järelevalvekorda nii, et kodanike huvid oleksid paremini kaitstud ning usaldus finantssüsteemi taastuks. Oma 25. veebruaril 2009. aastal esitatud lõpparuandes (de Larosière'i aruanne) soovitas kõrgetasemeline töörühm, et tulevaste finantskriiside ohu ja nende võimaliku mõju vähendamiseks tuleb tõhustada järelevalveraamistikku. Töörühm soovitas reformida liidu finantssektori järelevalve struktuuri. Töörühm jõudis samuti järeldusele, et tuleks luua Euroopa Finantsjärelevalveasutuste Süsteem, kuhu kuuluvad kolm Euroopa järelevalveasutust (üks pangandussektoris, üks väärtpaberisektoris ning üks kindlustus- ja tööandjapensionide sektoris) ning Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu. Aruandes esitati ekspertide arvates vajalikud reformid, millega tuleb viivitamatult alustada.
- (4) Komisjon tegi 4. märtsi 2009. aasta teatises „Euroopa majanduse elavdamine” ettepaneku koostada selliste õigusaktide eelnõud, millega luuakse Euroopa Finantsjärelevalve Süsteem ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu. Komisjon esitas 27. mai 2009. aasta teatises „Euroopa finantsjärelevalve” üksikasjalikumalt sellise uue järelevalveraamistiku võimaliku struktuuri, kajastades de Larosière'i aruande peamist eesmärki.
- (5) Euroopa Ülemkogu kiitis oma 19. juuni 2009. aasta järeldustes heaks kolmest uuest Euroopa järelevalveasutusest koosneva Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemi loomise. Kõnealuse süsteemi eesmärk oleks parandada liikmesriikide järelevalvekorra kvaliteeti ja sidusust, tõhustada piiriüleste kontsernide järelevalvet ning kehtestada ühtne

⁽¹⁾ ELT C 13, 20.1.2010, lk 1.

⁽²⁾ 22. jaanuari 2010. aasta aramus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 22. septembri 2010. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 17. novembri 2010. aasta otsus.

⁽⁴⁾ EÜT C 40, 7.2.2001, lk 453.

⁽⁵⁾ ELT C 25 E, 29.1.2004, lk 394.

⁽⁶⁾ ELT C 175 E, 10.7.2008, lk 392.

⁽⁷⁾ ELT C 8 E, 14.1.2010, lk 26.

⁽⁸⁾ ELT C 9 E, 15.1.2010, lk 48.

⁽⁹⁾ ELT C 184 E, 8.7.2010, lk 214.

⁽¹⁰⁾ ELT C 184 E, 8.7.2010, lk 292.

Euroopa eeskirjade kogumik, mida kohaldatakse siseturul kõikide finantsturu osaliste suhtes. Euroopa Ülemkogu rõhutas, et Euroopa järelevalveasutustel peaks olema õigus teostada järelevalvet ka reitinguagentuuride üle, ja kutsus komisjoni üles esitama konkreetseid ettepanekuid Euroopa Finantsjärelevalveasutuste Süsteemi rolli kohta kriisiolukordades, märkides samas, et Euroopa järelevalveasutuste otsused ei tohiks mõjutada liikmesriikide eelarvapädevust. Komisjon esitas määruse ettepaneku, millega muudetakse 16. septembri 2009. aasta määrust (EÜ) nr 1060/2009 reitinguagentuuride kohta ⁽¹⁾. Euroopa Parlament ja nõukogu peaksid seda ettepanekut kaaluma, et tagada Euroopa Järelevalveasutusele (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve) (edaspidi „Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve“) piisavad volitused järelevalve teostamiseks reitinguagentuuride üle, pidades silmas, et asutusele on määrusega (EÜ) nr 1060/2009 antud ainuvolitused järelevalve teostamiseks reitinguagentuuride üle. Järelevalve teostamiseks peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel olema asjakohaste õigusaktidega kindlaks määratud uurimis- ja täitmisevolitused ning võimalus võtta tasu.

(6) Euroopa Ülemkogu leppis 17. juunil 2010 kokku, et „liikmesriigid peaksid võtma kasutusele finantseerimisasutuste suhtes kehtestatavate tasude ja maksude süsteemid, et tagada koormuse õiglane jagamine ja kehtestada stiimulid süsteemse riski piiramiseks. Sellised tasud või maksud peaksid olema osa usaldusväärsest kriisi lahendamise raamistikust. Kõnealuste tasude ja maksude põhiomaduste osas on vaja kiirelt teha täiendavat tööd ning hoolikalt tuleks analüüsida võrdsete tingimuste tagamiseks seonduvaid küsimusi ja erinevate regulatiivsete meetmete kumulatiivset mõju.“

(7) Finants- ja majanduskriis ohustab tõsiselt finantsüsteemi stabiilsust ja siseturu toimimist. Stabiilse ja usaldusväärse finantsüsteemi taastamine ja säilitamine on vältimatu eeltingimus usalduse ja ühtsuse säilitamiseks siseturul ning seeläbi selliste tingimuste tagamiseks ja parandamiseks, mida on vaja täielikult integreeritud ja hästi toimiva finantsteenuste siseturu loomiseks. Tugevasti integreeritud finantsturud pakuvad paremaid riskide hajutamise ja rahastamise võimalusi ning aitavad seega parandada majanduse kohanemisvõimet kriisiolukordades.

(8) Euroopa järelevalveasutuste komiteede senises raamistikus ei suuda liit enamast saavutada. Liit ei saa lubada olukorda, kus puudub mehhanism, millega tagada, et liikmesriikide

järelevalveasutused teeksid piiriüleste finantsturu osaliste suhtes parimaid võimalikke järelevalvealaseid otsuseid; kus koostöö ja teabevahetus liikmesriikide järelevalveasutuste vahel ei ole piisav; kus liikmesriikide järelevalveasutuste ühismeetmete võtmine on keeruline, kuna arvesse tuleb võtta erinevaid õiguslikke ja järelevalvealaseid nõudeid; kus siseriiklikud lahendused on sageli ainus teostatav võimalus probleemide lahendamiseks liidu tasandil ning kus õigusakte tõlgendatakse sageli erinevalt. Tuleks luua Euroopa Finantsjärelevalve Süsteem kõnealuste puuduste kõrvaldamiseks ja kooskõlas eesmärgiga luua liidus ühtne ja stabiilne finantsteenuste turg, ühendades liikmesriikide järelevalveasutused liidu tugevasse võrgustikku.

(9) Euroopa Finantsjärelevalve Süsteem peaks olema liikmesriikide ja liidu järelevalveasutuste integreeritud võrgustik, mille ülesehituse kohaselt teostatakse igapäevast järelevalvet liikmesriigi tasandil. Samuti peaks see aitama ühtlustada ja ühtsemalt kohaldada finantsturu osalisi käsitlevaid eeskirju kogu liidus. Lisaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele tuleks asutada Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve) ning Euroopa järelevalveasutuste ühiskomitee (edaspidi „ühiskomitee“). Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu peaks käesolevas määruses ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1092/2010 ⁽²⁾ sätestatud ülesannete täitmise eesmärgil kuuluma Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemi.

(10) Euroopa järelevalveasutused peaksid asendama komisjoni otsusega 2009/78/EÜ ⁽³⁾ loodud Euroopa Pangandusjärelevalve Komitee, komisjoni otsusega 2009/79/EÜ ⁽⁴⁾ loodud Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Komitee ning komisjoni otsusega 2009/77/EÜ ⁽⁵⁾ loodud Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Komitee ning võtma üle kõnealuste komiteede kõik ülesanded ja kohustused, sealhulgas vajaduse korral jätkama käimasolevat tööd ja käimasolevaid projekte. Iga Euroopa järelevalveasutuse tegevus tuleks selgelt kindlaks määrata. Euroopa järelevalveasutused peaksid oma tegevusest aru andma Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Kui kõnealune tegevus on seotud ühiskomitee kaudu koordineeritud valdkondadevahelise küsimusega, peaksid Euroopa järelevalveasutused sellest aru andma ühiskomitee kaudu.

⁽²⁾ Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 1.

⁽³⁾ ELT L 25, 29.1.2009, lk 23.

⁽⁴⁾ ELT L 25, 29.1.2009, lk 28.

⁽⁵⁾ ELT L 25, 29.1.2009, lk 18.

⁽¹⁾ ELT L 302, 17.11.2009, lk 1.

- (11) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve peaks aitama parandada siseturu toimimist, tagades sealhulgas eelkõige reguleerimise ja järelevalve kõrge, tõhusa ja ühtse taseme, võttes arvesse kõigi liikmesriikide erinevaid huve ja finantsturu osaliste olemuslikke erinevusi. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve peaks kaitsma selliseid üldisi huve nagu finantsüsteemi terviklikkus ja stabiilsus, turgude ja finantstoodete läbipaistvus ning investorite kaitsmine. Samuti peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve hoidma ära õigusnormide erinevuste ära kasutamist (regulatiivne arbitraaz) ja tagama kõigile võrdsed võimalused ning tõhustama rahvusvahelist järelevalvealast koostööd, et sellest saaks kasu kogu majandus, sealhulgas finantseerimisasutused ja muud sidusrühmad ning tarbijad ja töötajad. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ülesanded peaksid hõlmama ka järelevalvealase lähenemise edendamist ning liidu institutsioonidele nõu andmist tema vastutusalal. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele tuleks anda teatud vastutus seoses olemasolevate ja uute finantstegevustega.
- (12) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel peaks samuti olema võimalik ajutiselt keelustada või piirata teatavaid finantstegevusi, mis ohustavad finantsturgude nõuetekohast toimimist või terviklikkust või liidu kogu finantsüsteemi või selle osa stabiilsust käesolevas määruses osutatud seadusandlikes aktides määratletud juhtudel ja sätestatud tingimustel. Kui ajutine keelustamine on vajalik eriolukorra tõttu, peaks Euroopa Pangandusjärelevalve toimima kooskõlas käesoleva määrusega ning selles sätestatud tingimustel. Juhtudel, kui teatavate finantstegevuste ajutisel keelustamisel või piiramisel on valdkonnaülene mõju, tuleks valdkondlike õigusaktidega ette näha, et Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve peaks, kui see on asjakohane, ühiskomitee kaudu konsulteerima Euroopa Järelevalveasutusega (Euroopa Pangandusjärelevalve) ja Euroopa Järelevalveasutusega (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve) ning koordineerima nendega oma tegevust.
- (13) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve peaks võtma nõuetekohaselt arvesse oma tegevuse mõju konkurentsile ja uuendustegevusele siseturul, liidu ülemaailmsele konkurentsivõimele, rahalisele kaasamisele ning liidu uuele tööhõive ja majanduskasvu strateegiale.
- (14) Oma ülesannete täitmiseks peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve olema halduslikult ja rahaliselt sõltumatu juriidiline isik.
- (15) Tuginedes rahvusvaheliste organite tööle, tuleks süsteemset riski määratleda kui finantsüsteemi häire riski, millel võivad olla tõsised negatiivsed tagajärjed siseturule ja reaalmajandusele. Igasugused finantsvahendajad, turud ja infrastruktuurid võivad potentsiaalselt omada teatavat süsteemset tähtsust.
- (16) Piiriülene risk on kogu liidu või selle osade majandusliku tasakaalu häiretest või finantstõrgetest tulenev risk, millel võivad olla tõsised negatiivsed tagajärjed kahe või enama liikmesriigi ettevõtjate vahelistele tehingutele, siseturu toimimisele või liidu või mõne selle liikmesriigi avaliku sektori rahandusele.
- (17) Euroopa Liidu Kohus kinnitas kohtuasjas C-217/04 (Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik vs. Euroopa Parlament ja Euroopa Liidu Nõukogu) 2. mail 2006 tehtud otsuses, et „mitte miski EÜ asutamislepingu artikli 95 [nüüd Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikkel 114] sõnastuses ei luba järeldada, et meetmed, mis ühenduse seadusandja on vastu võtnud sellele artiklile tuginedes, peavad oma adressaatide osas piirduma üksnes liikmesriikidega. Mainitud seadusandja hinnangul võib osutada vajalikuks ühenduse asutuse loomine, mille ülesanne on aidata ühtlustamisprotsessile kaasa olukordades, kus antud sättel põhinevate õigusaktide ühetaolise rakendamise ja kohaldamise hõlbustamiseks tundub kohane võtta vastu soovituslikke täiendavaid ja raammeetmeid.”⁽¹⁾ Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve eesmärk ja ülesanded, milleks on aidata liikmesriikide pädevaid järelevalveasutusi liidu eeskirjade ühtsel tõlgendamisel ja kohaldamisel ning edendada finantsintegratsiooniks vajalikku finantsstabiilsust, on tihedalt seotud finantsteenuste siseturгу käsitleva liidu õigustiku eesmärkidega. Seepärast tuleb Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve asutada ELi toimimise lepingu artikli 114 alusel.
- (18) Järgmised seadusandlikud aktid näevad ette liikmesriikide pädevate asutuste ülesanded, sealhulgas nende omavahelise koostöö ja koostöö komisjoniga: Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. märtsi 1997. aasta direktiiv 97/9/EÜ investeringute tagamise skeemide kohta,⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 1998. aasta direktiiv 98/26/EÜ arvelduse lõplikkuse kohta makse- ja väärtpaberiareveldussüsteemides,⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. mai 2001. aasta direktiiv 2001/34/EÜ, mis käsitleb väärtpaberite ametlikku noteerimist väärtpaberibörsil ja nende väärtpaberite kohta avaldatavat teavet,⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuni 2002. aasta direktiiv 2002/47/EÜ finantstagatiskokkulepete kohta,⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiiv 2003/6/EÜ siseriingehingute ja turuga manipuleerimise (turu kuritarvitamise) kohta,⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. novembri 2003. aasta direktiiv 2003/71/EÜ väärtpaberite üldsusele pakkimisel või kauplemisele lubamisel

(1) Euroopa Kohtu lahendid 2006, lk I-03771, lõige 44.

(2) EÜT L 84, 26.3.1997, lk 22.

(3) EÜT L 166, 11.6.1998, lk 45.

(4) EÜT L 184, 6.7.2001, lk 1.

(5) EÜT L 168, 27.6.2002, lk 43.

(6) ELT L 96, 12.4.2003, lk 16.

- avaldatava prospekti kohta, ⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/39/EÜ finantsinstrumentide turgude kohta, ⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 2004. aasta direktiiv 2004/109/EÜ läbipaistvuse nõuete ühtlustamise kohta teabele, mis kuulub avaldamisele emitentide kohta, kelle väärtpaberid on lubatud reguleeritud turul kauplemisele ⁽³⁾, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta direktiiv 2006/49/EÜ investeerimisühingute ja krediidasutuste kapitali adekvaatsuse kohta, ⁽⁴⁾ ilma et see piiraks Euroopa Järelevalveasutuse (Euroopa Pangandusjärelevalve) pädevust usaldatavusjärelevalve osas, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeeringuks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta, ⁽⁵⁾ edaspidi vastuvõetavad seadusandlikud aktid, mis käsitlevad alternatiivsete investeerimisfondide valitsejaid, ning määrus (EÜ) nr 1060/2009.
- (19) Käesoleva määrusega hõlmatud valdkonda reguleerivate liidu õigusaktide hulka kuuluvad ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2002. aasta direktiiv 2002/87/EÜ, milles käsitletakse finantskonglomeraati kuuluvate krediidasutuste, kindlustusseltside ja investeerimisühingute täiendavat järelevalvet, ⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. oktoobri 1998. aasta direktiiv 98/78/EÜ kindlustusandjate gruppi kuuluvate kindlustusseltside täiendava järelevalve kohta, ⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. novembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1781/2006 raha ülekandmisel edastatava maksjaga seotud teabe kohta, ⁽⁸⁾ ning asjakohased osad Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2005. aasta direktiivist 2005/60/EÜ rahandussüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise vältimise kohta, ⁽⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. septembri 2002. aasta direktiivist 2002/65/EÜ, milles käsitletakse tarbijale suunatud finantsteenuste kaugturstust ⁽¹⁰⁾.
- (20) Soovitav on, et Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve edendaks ühtset lähenemisviisi investeringute tagamise skeemide valdkonnas, et tagada investeerijatele võrdsed võimalused ja hoiustajate võrdne kohtlemine kogu liidus. Kuna investeringute tagamise skeemide rakendamise üle teostatakse liikmesriikides kontrolli, aga mitte finantsjärelevalvet, peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel olema õigus kasutada käesoleva määruse kohaseid volitusi seoses investeringute tagamise skeemi ja selle haldajaga.
- (21) Vastavalt Lissaboni lepingu vastu võtnud valitsustevahelise konverentsi lõppaktile lisatud deklaratsioonile (nr 39) ELi toimimise lepingu artikli 290 kohta nõuab regulatiivsete tehniliste standardite väljatöötamine tehniliste eriteadmiste abi finantsteenuste valdkonnale spetsiifilises vormis. On vaja, et Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel võimaldatakse pakkuda selliseid eriteadmisi, sealhulgas ka standardite või nende osade kohta, mis ei põhine Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt välja töötatud tehnilise standardi eelnõul.
- (22) Selleks et kehtestada finantsteenuste ühtlustatud regulatiivsed tehnilised standardid ja tagada ka ühtsete eeskirjade abil võrdsed võimalused ning investorite ja tarbijate piisav kaitse kogu Euroopas, on vaja kehtestada tõhus mehhanism. Kuna Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel on põhjalikud eriteadmised, on tõhus ja asjakohane teha talle ülesandeks töötada liidu õiguses kindlaksmääratud valdkondades välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, mille puhul ei ole vaja teha poliitilisi otsuseid.
- (23) Komisjon peaks kinnitama kõnealused regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud delegeeritud õigudaktidena vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 290, et anda neile siduv õigusjõud. Neis tohiks muudatusi teha vaid väga üksikute erakorraliste asjaolude ilmnedes, kuna Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve puutub pidevalt kokku finants-turgudega ning tunneb kõige paremini nende igapäevast toimimist. Regulatiivsete tehniliste standardite eelnõusid muudetak juhu, kui need ei ole kooskõlas liidu õigusega, ei järgi proportsionaalsuse põhimõtet või on vastuolus finantsteenuste siseturu aluspõhimõtetega, mis on kajastatud finantsteenuseid käsitlevas liidu õigustikus. Komisjon ei tohiks muuta Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt koostatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõude sisu ilma seda Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega eelnevalt kooskõlastamata. Kõnealuste standardite kiire ja sujuva vastuvõtmise tagamiseks tuleks kehtestada tähtaeg, mille jooksul komisjon peab tegema regulatiivsete tehniliste standardite eelnõude kinnitamist käsitleva otsuse.
- (24) Arvestades Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve tehnilisi eriteadmisi valdkondades, kus oleks vaja töötada välja regulatiivsed tehnilised standardid, tuleks võtta teadmiseks komisjoni kavatsus võtta vastavate delegeeritud õigusaktide vastuvõtmisel üldjuhul aluseks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt komisjonile esitatud regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud. Juhul, kui Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ei esita regulatiivse tehnilise standardi eelnõud asjakohases seadusandlikus aktis sätestatud tähtaja jooksul, peaks siiski olema tagatud, et saavutatakse volituste delegeerimise eesmärk ja säilitatakse otsustusprotsessi tõhusus. Seepärast peaks komisjonil olema sellistel juhtudel volitused võtta vastu regulatiivsed tehnilised standardid Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostatud eelnõu puudumisel.

⁽¹⁾ ELT L 345, 31.12.2003, lk 64.

⁽²⁾ ELT L 145, 30.4.2004, lk 1.

⁽³⁾ ELT L 390, 31.12.2004, lk 38.

⁽⁴⁾ ELT L 177, 30.6.2006, lk 201.

⁽⁵⁾ ELT L 302, 17.11.2009, lk 32.

⁽⁶⁾ ELT L 35, 11.2.2003, lk 1.

⁽⁷⁾ EÜT L 330, 5.12.1998, lk 1.

⁽⁸⁾ ELT L 345, 8.12.2006, lk 1.

⁽⁹⁾ ELT L 309, 25.11.2005, lk 15.

⁽¹⁰⁾ EÜT L 271, 9.10.2002, lk 16.

- (25) Komisjonil peaksid olema ka volitused rakenduslike tehniliste standardite vastuvõtmiseks rakendusaktidena vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 291.
- (26) Valdtkondades, kus regulatiivseid või rakenduslikke tehnilisi standardeid ei kohaldata, peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel olema õigus esitada suuniseid ja soovitusi liidu õiguse kohaldamise kohta. Selleks et suurendada läbipaistvust ja tagada, et liikmesriikide järelevalveasutused järgiksid kõnealuseid suuniseid ja soovitusi, peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel olema võimalik avalikustada põhjused, miks järelevalveasutus neid suuniseid ja soovitusi ei järgi.
- (27) Liidu õiguse nõuetekohane ja täielik kohaldamine on tähtsaim eeldus selleks, et tagada finantsturgude terviklikkus, läbipaistvus, tõhusus ja nõuetekohane toimimine, finantsüsteemi stabiilsus ning võrdsed konkurentsitingimused finantsturu osalistele kogu liidus. Seepärast tuleks kehtestada mehhanism, mille kohaselt Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve käsitleb liidu õiguse mittekohaldamise või ebaõige kohaldamise juhtusid selle rikkumisena. Kõnealust mehhanismi tuleks kohaldada valdkondades, kus liidu õigusega on kindlaks määratud selged ja tingimusteta kohustused.
- (28) Proportsionaalsete meetmete võtmiseks liidu õiguse ebaõige või ebapiisava kohaldamise korral tuleks kohaldada kolmeastmelist mehhanismi. Esiteks peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel olema õigus uurida juhtusid, mil liikmesriikide ametiasutused oma järelevalvetegevuses täidavad liidu õigusega kehtestatud kohustusi väidetavalt ebaõigelt või ebapiisavalt, kusjuures uurimise tulemuste põhjal esitab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve soovitusi. Kui liikmesriigi pädev asutus ei järgi kõnealust soovitust, peaks komisjonil teiseks olema õigus anda Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve soovitus arvesse võttes välja ametlik arvamus, milles nõutakse, et pädev asutus võtaks vajalikke meetmeid liidu õiguse järgimise tagamiseks.
- (29) Kolmandaks, kui asjaomane pädev asutus jätkuvalt ei suuda võtta teatavaid meetmeid, peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve viimase abinõuna saama vastu võtta konkreetsele finantsturu osalisele adresseeritava otsuse. Selline pädevus peaks piirduma erandjuhtudega, mil pädev asutus ei järgi talle adresseeritud ametlikku arvamust ja mille korral liidu õigus on kehtivate või tulevaste liidu määruste kohaselt finantsturu osaliste suhtes vahetult kohaldatav.
- (30) Finantsturgude nõuetekohast toimimist ja terviklikkust või Euroopa Liidu finantsüsteemi stabiilsust ähvardavate tõsiste ohtude korral tuleb viivitamata ja kooskõlastatult võtta meetmeid liidu tasandil. Seepärast peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel olema õigus nõuda, et liikmesriikide järelevalveasutused võtaksid eriolukorra leevendamiseks teatavaid erimeetmeid. Eriolukorra olemasolu kindlakstegemise õigus tuleks anda nõukogule pärast selleskohase taotluse saamist mis tahes Euroopa järelevalveasutuselt, komisjonilt või Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogult.
- (31) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel peaks olema õigus nõuda, et liikmesriikide järelevalveasutused võtaksid eriolukorra leevendamiseks erimeetmeid. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt sellega seoses võetavad meetmed ei tohiks mõjutada ELi toimimise lepingu artiklis 258 sätestatud komisjoni volitusi algatada asjaomase järelevalveasutuse asukohaliikmesriigi vastu rikkumismenetlus, kui selle liikmesriigi järelevalveasutus ei ole võtnud selliseid meetmeid, ning see ei tohiks mõjutada komisjoni õigust taotleda sellises olukorras ajutiste meetmete võtmist Euroopa Liidu Kohtu menetluses. Samuti ei tohiks see mõjutada liikmesriigi mis tahes vastutust, mis tal võib olla tulenevalt Euroopa Liidu Kohtu praktikast, kui liikmesriigi järelevalveasutus ei võta Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve nõutud meetmeid.
- (32) Selleks et tagada tõhus ja tulemuslik järelevalve ning eri liikmesriikide järelevalveasutuste seisukohtade arvessevõtmine, peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel olema õigus siduvalt lahendada piiriüleste olukordade puhul pädevate asutuste vahelisi erimeelsusi, sealhulgas järelevalvekolleegiumides. Tuleks ette näha lepitusetapp, mille jooksul pädevatel asutustel on võimalus jõuda kokkuleppele. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve pädevusse peaks kuuluma erimeelsused, mis on seotud kas selliste meetmete menetluse või sisuga, mida liikmesriigi pädev asutus võtab või jätab võtmata käesolevas määrukses osutatud liidu õigusaktides täpsustatud juhtudel. Sellises olukorras peaks ühel asjaomastest järelevalveasutustest olema õigus edastada küsimus Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele, kes peaks toimima kooskõlas käesoleva määruusega. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel peaks olema õigus nõuda asjaomastelt pädevatelt asutustelt konkreetsete meetmete võtmist või meetmetest hoidumist, et lahendada küsimus liidu õiguse järgimise tagamiseks, millega kaasnevad asjaomase pädeva asutuse jaoks siduvad kohustused. Kui pädev asutus ei täida talle adresseeritud lepitusotsust, peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel olema õigus võtta vastu vahetult finantsturu osalistele adresseeritavaid otsuseid valdkondades, kus liidu õigus on nende suhtes vahetult kohaldatav. Sellise otsuse vastuvõtmise õigust tuleks kasutada vaid viimase abinõuna ning üksnes selleks, et tagada liidu õiguse korrektne ja ühetaoline kohaldamine. Juhtudel, kui asjaomased liidu õigusaktid annavad kaalutusõiguse liikmesriikide pädevatele asutustele, ei saa otsuse tegemine Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt asendada selle kaalutusõiguse liidu õigusega kooskõlas olevat kasutamist.
- (33) Kriis on näidanud, et praegune liikmesriikide ametiasutuste vahelise koostöö süsteem, mille volitused on piiratud konkreetsetele liikmesriikidele, ei ole piisav piiriülesest tegutsevate finantseerimisasutuste puhul.
- (34) Ekspertühmad, mida liikmesriigid on loonud kriisi põhjuste uurimiseks ja soovitusete tegemiseks finantssektori paremaks reguleerimiseks ja järelevalveks on kinnitanud, et praegune kord ei ole hea alus liidus tegutsevate piiriüleste finantseerimisasutuste tulevaseks reguleerimiseks ja järelevalveks.

- (35) De Larosière'i aruandes on märgitud: „... põhimõtteliselt on meil kaks valikut: esimene on igäiks enda eest” ehk naabrite paljaskoorimise strateegia ning teine on tõhustatud, pragmaatiline ja mõistlik Euroopa koostöö, mis on kõigile kasulik ja säilitab avatud maailmamajanduse. See tooks endaga kaasa vaieldamatu majandusliku kasu.
- (36) Järelevalvekolleegiumidel on oluline roll tõhusa, tulemusliku ja järjepideva järelevalve teostamisel piiriülelset tegutsevate finantsturu osaliste üle. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve peaks aitama edendada ja kontrollida järelevalvekolleegiumide töö tõhusust, tulemuslikkust ja järjepidevust ning sellega seoses peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel olema keskne roll selle tagamisel, et piiriüleste asutuste järelevalvekolleegiumide toimimine oleks järjepidev ja sidus kogu liidus. Seepärast peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel olema õigus osaleda järelevalvekolleegiumide töös, et ratsionaliseerida nende toimimist, lihtsustada teabevahetust ning edendada järelevalvekolleegiumide lähenemist ja nende tegutsemise järjepidevust liidu õiguse kohaldamisel. Ka de Larosière'i aruandes öeldakse, et „tuleb vältida eri järelevalvetavadest tingitud konkurentsimoonusi ja õigusnormide erinevuste ärakasutamist (regulatiivset arbitraaži), sest need võivad kahjustada finantsstabiilsust – muu hulgas ergutades finantstegevuse üleviimist nõrga järelevalvega riikidesse. Järelevalvesüsteem peab mõjuma õiglase ja tasakaalustatuna.”
- (37) Oma pädevusvaldkondades aitab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve kaasa ja osaleb aktiivselt tõhusate ja järjepidevate saneerimis- ja likvideerimiskavade, eriolukordade puhul kasutatavate menetluste ja ennetusmeetmete väljatöötamisel ja koordineerimisel, et minimeerida pankrottide süsteemset mõju ja maksimumaksjate raha kasutamist finantsturu osaliste päästmiseks. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve peaks aitama välja töötada meetodeid raskustesse sattunud finantsturu oluliste osaliste saneerimiseks ja likvideerimiseks sellisel viisil, mis välistab pankrotiohu edasikandumise ja võimaldab neid likvideerida nõuetekohaselt ja õigeaegselt, sealhulgas kasutades vajaduse korral ühtseid ja usaldusväärseid rahastamismehhanisme.
- (38) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 1994. aasta direktiivi 94/19/EÜ hoiuste tagamise skeemide kohta ⁽¹⁾ ja direktiivi 97/9/EÜ käimasoleva läbivaatamise käigus võetakse teadmiseks komisjoni kavatsus pöörata erilist tähelepanu vajadusele tagada edasine ühtlustamine kogu liidus. Samuti võetakse teadmiseks komisjoni kavatsus analüüsida kindlustussektori puhul võimalust võtta kasutusele liidu eeskirjad, mis kaitseksid kindlustusvõtjaid kindlustusandja raskustesse sattumise korral. Euroopa järelevalveasutustel peaks olema kõnealustes valdkondades oluline roll ning neile tuleks anda asjakohased volitused seoses investeringute tagamise skeemide Euroopa süsteemidega.
- (39) Ülesannete ja kohustuste delegeerimine võib olla järelevalveasutuste võrgustiku tõhusa toimimise tagamiseks kasulik vahend, et vähendada järelevalvealaste ülesannete kattuvust ja edendada koostööd ning sellega kiirendada järelevalvemenetlust ja vähendada finantsturu osaliste halduskoormust. Seepärast tuleks käesoleva määrusega sõnaselgelt kehtestada sellise delegeerimise õiguslik alus. Liikmesriigid peaksid järgima üldreeglit, et delegeerimine peaks olema lubatud, kuid neil peaks samas olema võimalik kehtestada eritingimused kohustuste delegeerimise suhtes, nt seoses delegeerimiskokkulepetest informeerimise ja teavitamisega. Ülesannete delegeerimise puhul täidab vastutava asutuse asemel ülesandeid Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve või teine järelevalveasutus, samas kui järelevalvealaste otsustega seotud vastutus jääb delegeeriva asutuse kanda. Kohustuste delegeerimise korral peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve või volitatud teine järelevalveasutus saama võtta delegeeriva asutuse asemel ja oma nimel vastu otsuseid teatavates järelevalvealastes küsimustes. Delegeerimisel tuleb juhinduda põhimõttest, mille kohaselt antakse järelevalvepädevus järelevalveasutusele, kellel on parimad tingimused kõnealuses küsimuses meetmete võtmiseks. Kohustuste ümberjaotamine võiks olla asjakohane näiteks mastaabi- või mitmekülgssussäästu saavutamiseks, konsolideerimisgruppide ühtse järelevalve tagamiseks ja tehniliste eriteadmiste optimaalseks kasutamiseks liikmesriikide järelevalveasutuste vahel. Delegeeriv asutus ja teised pädevad asutused peaksid tunnustama volitatud asutuse otsuseid määravana, kui need ei ületa delegeerimise piire. Asjakohaste liidu õigusaktidega võiks veelgi täpsustada kokkulepetel põhineva kohustuste ümberjaotamise põhimõtteid. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve peaks lihtsustama ja jälgima mis tahes sobival viisil delegeerimiskokkulepete sõlmimist liikmesriikide järelevalveasutuste vahel.
- (40) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet tuleks eelnevalt teavitada kavandatavatest delegeerimiskokkulepetest, et Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve saaks vajaduse korral esitada selle kohta oma arvamuse. Selliste kokkulepete avaldamine tuleks tsentraliseerida, et tagada õigeaegne, läbipaistev ja kergesti juurdepääsetav teave kõigile asjaomastele isikutele. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve peaks delegeerimise ja delegeerimiskokkulepete valdkonnas välja selgitama head tavad ja neid levitama.
- (41) Vastastikused eksperdihinnangud on tõhus ja tulemuslik vahend järelevalveasutuste võrgustiku sidususe edendamisel. Seepärast peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve selliste vastastikuste eksperdihinnangute tarbeks välja töötama metoodikaraamistiku ja viima kõnealuseid hindamisi läbi korrapäraselt. Vastastikustes eksperdihinnangutes ei tuleks keskenduda ainult järelevalvetavade lähendamisele, vaid samuti järelevalveasutuste suutlikkusele tagada kõrgekvaliteedilised järelevalvetulemused ning pädevate

(¹) EÜT L 135, 31.5.1994, lk 5.

asutuste sõltumatuse hindamisele. Vastastikuste eksperdi-hinnangute tulemused tuleks avalikustada kokkuleppel selle pädeva asutusega, kelle kohta hinnang koostati. Samuti tuleks teha kindlaks ja avalikustada primad tavad.

- (42) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve peaks aktiivselt edendama liidu kooskõlastatud järelevalvetegevust, eelkõige et tagada finantsturgude nõuetekohane toimimine ja terviklikkus ning liidu finantsüsteemi stabiilsus. Lisaks volitustele võtta meetmeid eriolukordades, tuleks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele teha ülesandeks üldine koordineerimine Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemi raames. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve peaks eelkõige keskenduma sujuva teabevahetuse tagamisele pädevate asutuste vahel.
- (43) Finantsstabiilsuse tagamiseks on vaja varakult kindlaks teha suundumused, võimalikud riskid ja nõrgad kohad mikrotasandil ning piiriülel ja valdkonnaülel tasandil. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve peaks korrapäraselt ja vajaduse korral konkreetsetel juhtudel jälgima ja hindama selliseid arengutendentse oma pädevusvaldkonnas ja vajaduse korral teavitama Euroopa Parlamenti, nõukogu, komisjoni, teisi Euroopa järelevalveasutusi ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu. Samuti peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostöös Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukoguga algatama ja koordineerima kogu liitu hõlmavaid stressiteste, mida viiakse läbi selleks, et hinnata finantsturu osaliste kohanemisvõimet ebasoodsate turusuundumuste korral, ja tagama, et selliste testide läbiviimisel kohaldatakse liikmesriikide tasandil võimalikult ühtset metoodikat. Oma ülesannete nõuetekohaseks täitmiseks peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve tegema turgude majandusanalüüse ning võimalike turusuundumuste mõju analüüse.
- (44) Võttes arvesse finantsteenuste üleilmastumist ja rahvusvaheliste standardite üha suuremat tähtsust, peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve edendama dialoogi ja koostööd järelevalveasutustega väljaspool liitu. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel peaksid olema volitused kontaktide loomiseks ja halduskokkulepete sõlmimiseks kolmandate riikide järelevalve- ja haldusasutuste ning rahvusvaheliste organisatsioonidega, austades täielikult liikmesriikide ja liidu institutsioonide olemasolevaid vastavaid ülesandeid ja pädevusi. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töös peaks olema võimalik osaleda riikidel, kes on sõlminud liiduga lepingu, millega nad on võtnud vastu ja kohaldavad liidu õigust, ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel peaks olema võimalik teha koostööd kolmandate riikidega, kes kohaldavad liidu õigusega samaväärsena tunnustatud õigust.
- (45) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve on Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni sõltumatu nõuandev organ oma pädevusvaldkonnas. Ilma et see piiraks asjaomaste pädevate asutuste pädevust, peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel olema võimalik esitada arvamusi Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/39/EÜ (finantsinstrumentide turgude kohta) ⁽¹⁾

(nagu seda on muudetud direktiiviga 2007/44/EÜ) ⁽²⁾ kohaste ühinemiste ja omandamisega seotud usaldatavusnormatiivide täitmise hindamise kohta sellistel juhtudel, kui kõnealuse direktiivi kohaselt on nõutav kahe või enama liikmesriigi pädevate asutuste vaheline konsulteerimine.

- (46) Oma ülesannete tõhusaks täitmiseks peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel olema õigus nõuda kogu vajalikku teavet. Selleks et vältida finantsturu osaliste aruandekohustuste dubleerimist, peaks kõnealuse teabe tavaliselt esitama liikmesriigi järelevalveasutused, kes on finantsturgudele ja finantsturu osalistele kõige lähemal, ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve peaks võtma arvesse juba olemasolevaid statistilisi andmeid. Kui liikmesriigi pädev asutus ei esita või ei saa esitada sellist teavet õigel ajal, peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel siiski olema õigus viimase võimalusena esitada nõuetekohaselt põhjendatud teabenõue otse finantsturu osalisele. Liikmesriikide ametiasutused peaksid Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet abistama selliste teabenõuete täitmise tagamisel. Sellega seoses tuleb rõhutada ühtsete aruandlusvormide väljatöötamise tähtsust. Teabe kogumise meetmed ei tohiks piirata Euroopa statistikasüsteemi ja Euroopa Keskpankade Süsteemi õigusraamistiku kohaldamist statistika valdkonnas. Käesoleva määrusega ei tohiks seetõttu piirata Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2009. aasta määruse (EÜ) nr 223/2009 (Euroopa statistika kohta) ⁽³⁾ ning nõukogu 23. novembri 1998. aasta määruse (EÜ) nr 2533/98 (statistilise teabe kogumise kohta Euroopa Keskpanga poolt) ⁽⁴⁾ kohaldamist.
- (47) Tihe koostöö Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu vahel on esmatähtis, et tagada Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu tõhus toimimine ning kõnealuse nõukogu antud hoiatuste ja soovitude järgimine. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu jagavad teineteisega mis tahes asjakohast teavet. Konkreetsete ettevõtjatega seotud andmeid tuleks edastada ainult põhjendatud taotluse korral. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve peaks tagama asjakohased järelemeetmed selliste hoiatuste või soovitude korral, mida Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu esitab kas Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele või liikmesriikide järelevalveasutustele.
- (48) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve peaks konsulteerima huvitatud isikutega regulatiivsete ja rakenduslike tehniliste standardite, suuniste ja soovitude küsimustes ja võimaldama neil esitada märkusi kavandatud meetmete kohta.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. septembri 2007. aasta direktiiv 2007/44/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiivi 92/49/EMÜ ning direktiive 2002/83/EÜ, 2004/39/EÜ, 2005/68/EÜ ja 2006/48/EÜ seoses finantssektoris osaluse omandamise ja selle suurendamise tehingute suhtes rakendatava usaldusvääruse hindamise menetluskorra ja kriteeriumidega (ELT L 247, 21.9.2007, lk 1).

⁽³⁾ ELT L 87, 31.3.2009, lk 164.

⁽⁴⁾ EÜT L 318, 27.11.1998, lk 8.

⁽¹⁾ ELT L 145, 30.4.2004, lk 1.

- Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve peaks enne regulatiivsete tehniliste standardite eelnõude ning suuniste ja soovitude vastuvõtmist tegema mõju-uuringu. Tõhususe tagamiseks tuleks kaasata väärtpaberituru sidusrühmade kogu, kuhu peaksid kuuluma võrdsel määral finantsturu osalised, väike- ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKEd), teadlased ning tarbijad ja muud finantsteenuseid kasutavad jaekliendid. Väärtpaberituru sidusrühmade kogu peaks suhtlema finantsteenuste valdkonnas komisjoni või liidu õigusaktidega ettenähtud muude kasutajarühmadega.
- (49) Mittetulundusorganisatsioone või teadlasi esindavate väärtpaberituru sidusrühmade kogu liikmed peaksid saama nõuetekohast hüvitist, et võimaldada isikutel, kes pole hästi rahastatud või kes ei ole tööstuse esindajad, täielikult osaleda finantssektori reguleerimist käsitlevas arutelus.
- (50) Liikmesriigid vastutavad kooskõlastatud kriisiohjamise tagamise ja finantsstabiilsuse säilitamise eest kriisiolukorras, eelkõige seoses üksikute raskustes olevate finantsturu osaliste stabiliseerimise ja toetamisega. Otsused, mida Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teeb eriolukorras või erimeelsuste lahendamisel ja mis mõjutavad finantsturu osalise stabiilsust, ei tohiks mõjutada liikmesriikide eelarvepädevust. Tuleks kehtestada mehhanism, mille kohaselt võivad liikmesriigid kohaldada kaitseklauslit ja suunata küsimuse otsuse tegemiseks nõukogule. Siiski ei tohiks seda kaitsemehhanismi kuritarvitada, seda eelkõige seoses Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt tehtud otsusega, millel ei ole märkimisväärset või sisulist mõju eelarvele, näiteks tulude vähenemine, mis on seotud teatavate tegevuste või toodete ajutise keelustamisega tarbijakaitse eesmärgil. Kui nõukogu teeb otsuse kaitsemeetmete mehhanismi raames, peaks ta hääletamisel järgima põhimõtet, et igal liikmel on üks hääl. Asjakohane on usaldada kõnealusel küsimuses otsuse tegemise õigus nõukogule, pidades silmas liikmesriikide teatavaid kohustusi selles valdkonnas. Kõnealusel küsimusel tundlikkust arvestades tuleks tagada ranged konfidentsiaalsusnõuded.
- (51) Oma otsuste tegemisel peaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve järgima liidu eeskirju ning nõuetekohase menetluse ja läbipaistvuse põhimõtteid. Täielikult tuleks järgida Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve otsuste adressaatide õigust esitada oma seisukohti. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve vastu võetud õigusaktid peaksid olema liidu õiguse lahutamatu osa.
- (52) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve peamine otsuseid tegev organ peaks olema järelevalvenõukogu, kuhu kuuluvad kõikide liikmesriikide asjakohaste pädevate asutuste juhid ja mida juhib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esistuja. Komisjoni, Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu, Euroopa Järelevalveasutuse (Euroopa Kindlustus- ja Tööstandjapensionide Järelevalve) ning Euroopa Järelevalveasutuse (Euroopa Pangandusjärelevalve) esindajad peaksid järelevalvenõukogu töös osalema vaatlejana. Järelevalvenõukogu liikmed peaksid tegutsema sõltumatult ja ainult liidu huvides.
- (53) Üldjuhul peaks järelevalvenõukogu võtma vastu otsuseid lihthäälteenamusega vastavalt põhimõttele, mille kohaselt on igal liikmesriigil üks hääl. Üldkohaldatavate õigusaktide puhul, sealhulgas regulatiivsete ja rakenduslike tehniliste standardite, suuniste ja soovitud seotud aktide, ning eelarveliste küsimuste ning liikmesriigi taotluse puhul vaadata läbi Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve otsus ajutiselt teatav finantstegevus keelata või seda piirata, on asjakohane kohaldada Euroopa Liidu lepingu artikli 16 lõike 4 ning Euroopa Liidu lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud üleminekusätteid käsitleva protokoll (nr 36) kohaseid kvalifitseeritud häälteenamust käsitlevaid eeskirju. Liikmesriikide järelevalveasutuste erimeelsuste lahendamise seotud juhtusid peaks käsitlema piiratud koosseisuga objektiivne töörühm, mis koosneb liikmetest, kes ei ole erimeelsusel olevate pädevate asutuste esindajad ning kes ei ole vaidluse tulemustest isiklikult huvitatud ega asjaomaste pädevate asutustega otseselt seotud. Töörühma koosseis peaks olema asjakohaselt tasakaalustatud. Järelevalvenõukogu peaks töörühma poolt tehtud otsuse lihthäälteenamusega heaks kiitma, järgides põhimõtet, et igal liikmel on üks hääl. Konsolideeriva järelevalveasutuse tehtud otsuste puhul võivad liikmed töörühma poolt esitatud otsuse siiski tagasi lükata, kui nad moodustavad blokeeriva vähemuse, nagu on määratletud Euroopa Liidu lepingu artikli 16 lõikes 4 ning üleminekusätteid käsitleva protokoll (nr 36) artiklis 3.
- (54) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esistujast ning liikmesriikide järelevalveasutuste ja komisjoni esindajatest koosnev juhatus peaks tagama, et Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve täidaks oma kohustusi ja talle määratud ülesandeid. Juhatusel peaks olema volitused, et muu hulgas esitada iga-aastaseid ja mitmeaastaseid tööprogramme, rakendada teatavat eelarvepädevust, võtta vastu Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve personalipoliitika kava, võtta vastu dokumentidele juurdepääsu käsitlevad erisätted ja teha ettepanek aastaaruande kohta.
- (55) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet peaks esindama täiskohaga esistuja, kelle nimetab ametisse järelevalvenõukogu, arvestades pädevust, oskusi ning teadmisi finantseerimisasutuste ja finantsturgude kohta ning kogemusi finantsjärelevalve ja -regulatsiooni valdkonnas; järelevalvenõukogu abistaks komisjon. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esimese esistuja ametisse nimetamiseks peaks komisjon koostama kandidaatide nimekirja, arvestades pädevust, oskusi ning teadmisi finantseerimisasutuste ja finantsturgude kohta ning kogemusi finantsjärelevalve ja -regulatsiooni valdkonnas. Järgmiste ametisse nimetamise jaoks tuleks käesoleva määruse

- kohaselt koostatavas aruandes läbi vaadata komisjoni poolt kandidaatide nimekirja koostamise vajadus. Enne kui valitud isik asub oma kohustusi täitma ja kuni üks kuu pärast tema valimist järelevalvenõukogu poolt, peaks Euroopa Parlamendil pärast järelevalvenõukogu valitud isiku ära kuulamist olema õigus esitada vastuväiteid valitud isiku nimetamise kohta.
- (56) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve igapäevast tegevust peaks juhtima tegevdirektor, kellel peaks olema õigus osaleda järelevalvenõukogu ja juhatuse koosolekutel hääleõiguseta.
- (57) Selleks et tagada Euroopa järelevalveasutuste tegevuse valdkonnaülene kooskõla, peaksid nad tegema tihedat koostööd ühiskomitee raames ja jõudma võimaluse korral ühistele seisukohtadele. Ühiskomitee peaks koordineerima Euroopa järelevalveasutuste ülesandeid seoses finantskonglomeraatide ja muude valdkondadevaheliste küsimustega. Õigusakte, mis kuuluvad samuti Euroopa Järelevalveasutuse (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve) ning Euroopa Järelevalveasutuse (Euroopa Pangandusjärelevalve) pädevusvaldkonda, peaksid asjaomased Euroopa järelevalveasutused vajadusel vastu võtma samaaegselt. Ühiskomiteed peaksid juhtima Euroopa järelevalveasutuste eesistujad vaheldumisi, igaüks 12 kuud järjest. Ühiskomitee eesistuja peaks olema Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu ase-eesistuja. Ühiskomitee töötajaskond peaks koosnema Euroopa järelevalveasutuste eraldatud töötajatest, et võimaldada mitteametlikku teabevahetust ja ühise järelevalvekuultuuri tekkimist Euroopa järelevalveasutustes.
- (58) Vaja on tagada, et isikutel, keda Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve vastuvõetud otsused mõjutavad, oleks võimalik kasutada vajalikke õiguskaitsevahendeid. Kui Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel on õigus teha otsuseid, peaks huvitatud isikutel protsessiökonomia huvides ja oma õiguste tõhusaks kaitsmiseks olema õigus esitada kaebus apellatsiooninõukogule. Tõhususe ja sidususe huvides peaks apellatsiooninõukogu olema Euroopa järelevalveasutuste ühisorgan, mis tegutseb sõltumatult kõnealuste asutuste haldus- ja reguleerivast struktuurist. Apellatsiooninõukogu otsused võib edasi kaevata Euroopa Liidu Kohtusse.
- (59) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve täieliku autonoomia ja sõltumatuse tagamiseks peaks sel olema autonoomne eelarve, mille peamine tululaikas on liikmesriikide järelevalveasutustelt ja Euroopa Liidu üldeelarvest kohustuslikult laekuv osamakse. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve rahastamine liidu eelarvest eeldab eelarvapädevate institutsioonide kokkulepet vastavalt eelarvedistsipliini ja usaldusväärset finantsjuhtimist käsitleva Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahelise 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe⁽¹⁾ punktile 47. Kohaldama peaks liidu eelarvemenetlust. Raamatupidamisarvestust peaks auditeerima Euroopa Kontrollikoda. Kogu eelarve suhtes kohaldatakse eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlust.
- (60) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve suhtes tuleks kohaldada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 1999. aasta määrust (EÜ) nr 1073/1999 Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste kohta⁽²⁾. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve peaks ühinema Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Ühenduste Komisjoni vahelise 25. mai 1999. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppega Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) sisejuurdluste kohta⁽³⁾.
- (61) Selleks et tagada tööhõivetingimuste avatus ja läbipaistvus ning töötajate võrdne kohtlemine, tuleks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötajate suhtes kohaldada Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirju ja muude teenistujate teenistustingimusi⁽⁴⁾.
- (62) Esmatähtis on kaitsta ärisaladusi ja muud konfidentsiaalset teavet. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele avaldatava ja võrgustikus vahetatava teabe osas tuleks kehtestada ranged ja tõhusad konfidentsiaalsuseeskirjad.
- (63) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivi 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta⁽⁵⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrust (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta⁽⁶⁾ kohaldatakse täies ulatuses isikuandmete töötlemisele käesoleva määruse eesmärkide saavutamiseks.
- (64) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve läbipaistva tegutsemise tagamiseks tuleks kohaldada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrust (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele⁽⁷⁾.
- (65) Kolmandatel riikidel peaks olema võimalus osaleda Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töös vastavalt liiduga sõlmitud asjakohastele kokkulepetele.
- (66) Kuna käesoleva määruse eesmärke, nimelt parandada siseturu toimimist, tagades reguleerimise ja järelevalve kõrge, tõhusa ja ühtse taseme, kaitsta investoreid, tagada finantsurgude terviklikkus, tõhusus ja nõuetekohane toimimine, tagada finantsüsteemi stabiilsus ning tõhustada rahvusvahelist järelevalvealast koostööd, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning meetme ulatuse ja toime tõttu

⁽¹⁾ ELT C 139, 14.6.2006, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 136, 31.5.1999, lk 1.

⁽³⁾ EÜT L 136, 31.5.1999, lk 15.

⁽⁴⁾ EÜT L 56, 4.3.1968, lk 1.

⁽⁵⁾ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31.

⁽⁶⁾ EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1.

⁽⁷⁾ EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43.

on seda parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

- (67) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve peaks võtma üle kõik Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Komitee praegused ülesanded ja volitused. Sellest tulenevalt tuleks alates Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve asutamise kuupäevast tunnistada kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ ning vastavalt muuta Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta otsust nr 716/2009/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse programm, mille alusel toetatakse teatavaid tegevusi finantsteenuste, finantsaruandluse ja auditeerimise valdkonnas⁽¹⁾. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Komitee olemasolevaid struktuure ja tegevusvaldkondi silmas pidades on oluline tagada Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Komitee ja komisjoni väga tihe koostöö asjakohase üleminekukorra kehtestamisel, et tagada, et ajavahemik, mille jooksul komisjon vastutab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve haldusliku loomise ja esialgse haldustegevuse eest, jääks võimalikult lühikeseks.
- (68) Asjakohane oleks käesoleva määruse kohaldamiseks kehtestada tähtaeg, et tagada Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve nõuetekohane valmisolek tegevuse alustamiseks ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Komitee ülesannete ja kohustuste sujuv ülevõtmine. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet tuleks vajalikul määral rahastada. Vähemalt algsest tuleks seda rahastada 40 % ulatuses liidu vahenditest ja 60 % ulatuses liikmesriikide osamaksetest, mis tehakse vastavalt üleminekusätteid käsitleva protokolliga (nr 36) artikli 3 lõikes 3 sätestatud häältearvestussüsteemile.
- (69) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve asutamise võimaldamiseks 1. jaanuaril 2011 peaks käesolev määrus jõustuma järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

ASUTAMINE JA ÕIGUSLIK SEISUND

Artikkel 1

Asutamine ja reguleerimisala

1. Käesoleva määrusega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve) (edaspidi „Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve”).

⁽¹⁾ ELT L 253, 25.9.2009, lk 8.

2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve tegutseb käesolevast määrusest tulenevate volituste alusel ja järgmiste õigusaktide reguleerimisala piires: direktiiv 97/9/EÜ, direktiiv 98/26/EÜ, direktiiv 2001/34/EÜ, direktiiv 2002/47/EÜ, direktiiv 2003/6/EÜ, direktiiv 2003/71/EÜ, direktiiv 2004/39/EÜ, direktiiv 2004/109/EÜ, direktiiv 2009/65/EÜ ja direktiiv 2006/49/EÜ (ilma, et see piiraks Euroopa Järelevalveasutuse (Euroopa Pangandusjärelevalve) pädevust usaldatavusjärelevalve valdkonnas), edaspidi vastuvõetavad seadusandlikud aktid, mis käsitlevad alternatiivsete investeerimisfondide valitsejaid, määrus (EÜ) nr 1060/2009 ning direktiivi 2002/87/EÜ, direktiivi 2005/60/EÜ ja 2002/65/EÜ asjakohased osad sellises ulatuses, et need kohalduvad ettevõtjatele, mis pakuvad investeerimisteenuseid, või ühisinvesteerimisettevõtjatele, kes turustavad oma osakuid või aktsiaid, ning pädevatele asutustele, kes nende üle järelevalvet teostavad, sh kõik direktiivid, määrused ja otsused, mis põhinevad kõnealustel õigusaktidel, ning kõik tulevased õiguslikult siduvad liidu õigusaktid, millega antakse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele ülesandeid.

3. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve tegevus hõlmab ka finantsturu osaliste tegevusvaldkondi küsimustes, mida lõikes 2 osutatud õigusaktid otseselt ei hõlma, sealhulgas äriühingu üldjuhtimise, auditeerimise ja finantsaruandlusega seotud küsimusi, eeldusel et Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve tegevus on vajalik selleks, et tagada kõnealuste õigusaktide tõhus ja ühetaoline kohaldamine. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võtab samuti asjakohaseid meetmeid ülevõtmispakkumiste, kliiringu ja arvelduse ning tuletisinstrumentidega seotud küsimuste kontekstis.

4. Käesoleva määruse sätetega ei piirata komisjoni volitusi seoses kohustusega tagada liidu õiguse järgimine, eelkõige seoses ELI toimimise lepingu artikliga 258.

5. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve eesmärk on kaitsta üldisi huve, aidates liidu majanduse, kodanike ja ettevõtjate heaks kaasa finantsüsteemi stabiilsusele ja tõhususele lühikeses, keskpikas ja pikas perspektiivis. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve aitab:

- parandada siseturu toimimist, tagades sealhulgas eelkõige reguleerimise ja järelevalve kindla, tõhusa ja ühtse taseme,
- tagada finantsturgude terviklikkuse, läbipaistvuse, tõhususe ja nõuetekohase toimimise,
- tõhustada rahvusvahelist järelevalvealast koostööd,
- vältida õigusnormide erinevuste ärakasutamist ja edendada võrdsete konkurentsitingimuste loomist;
- tagada investeringute tegemise ja muude riskide võtmise nõuetekohase reguleerimise ja järelevalve ning
- tugevdada tarbijakaitset.

Selleks aitab Euroopa Väärtpaberiturujärevalve tagada lõikes 2 osutatud õigusaktide ühtse, tõhusa ja tulemusliku kohaldamise, edendab järelevalvealast lähenemist, esitab Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile arvamusi ning teostab turgude majandusanalüüsi, et edendada Euroopa Väärtpaberiturujärevalve eesmärkide saavutamist.

Käesoleva määrusega talle määratud ülesandeid täites pöörab Euroopa Väärtpaberiturujärevalve erilist tähelepanu igale süsteemsele riskile, mida põhjustavad finantsturu osalised, kelle hättasattumine võib kahjustada finantssüsteemi või reaalmajanduse toimimist.

Oma ülesandeid täites tegutseb Euroopa Väärtpaberiturujärevalve sõltumatult ja objektiivselt ainult liidu huve silmas pidades.

Artikkel 2

Euroopa Finantsjärelevalve Süsteem

1. Euroopa Väärtpaberiturujärevalve kuulub Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemi. Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemi peamine eesmärk on kindlustada finantssektori suhtes kohaldatavate eeskirjade nõuetekohane rakendamine, finantsstabiilsuse säilitamine, finantssüsteemi kui terviku suhtes usalduse tagamine ning finantsteenuste kasutajate piisav kaitse.

2. Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemi moodustavad:

- a) Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu, mille ülesanded on täpsustatud määruses (EL) nr 1092/2010 ⁽¹⁾ ja käesolevas määruses;
- b) Euroopa Väärtpaberiturujärevalve;
- c) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1093/2010 ⁽²⁾ asutatud Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve);
- d) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1094/2010 ⁽³⁾ asutatud Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve);
- e) käesoleva määruse, määruse (EL) nr 1093/2010 ja määruse (EL) nr 1094/2010 artiklites 54–57 nimetatud ülesannete täitmiseks loodud Euroopa järelevalveasutuste ühiskomitee (edaspidi „ühiskomitee”);
- f) käesoleva määruse, määruse (EL) nr 1093/2010 ja määruse (EL) nr 1094/2010 artikli 1 lõikes 2 osutatud liidu õigusaktides täpsustatud liikmesriikide pädevad või järelevalveasutused.

3. Euroopa Väärtpaberiturujärevalve teeb korrapärast ja tihedat koostööd Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukoguga ning ühiskomitee kaudu Euroopa Järelevalveasutuse (Euroopa Pangandusjärelevalve) ja Euroopa Järelevalveasutusega (Euroopa

Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve), et tagada valdkondadevahelise töö järjepidevus ning jõuda finantskonglomeraatide järelevalve ja muudes valdkonnaülestes küsimustes ühisele seisukohale.

4. Vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 4 lõikes 3 sätestatud lojaalse koostöö põhimõttele rajaneb Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemi liikmete koostöö usaldusel ja täielikul vastastikusel aususel, tagades eelkõige liikmete vahel asjakohase ja usaldusväärse teabe.

5. Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemi kuuluvad järelevalveasutused on kohustatud liidus tegutsevate finantsturu osaliste üle teostama järelevalvet vastavalt artikli 1 lõikes 2 osutatud õigusaktidele.

Artikkel 3

Asutuste aruandekohustus

Artikli 2 lõike 2 punktides a–d osutatud asutused annavad oma tegevusest aru Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Artikkel 4

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

1. „finantsturu osaline” – iga isik, kelle suhtes kohaldatakse artikli 1 lõikes 2 osutatud liidu õigusakte või siseriiklikke õigusakte, millega kõnealuseid liidu õigusakte rakendatakse;
2. „finantsturu oluline osaline” – finantsturu osaline, kelle tava-pärane tegevus või finantsalane elujõulisus mõjutab või tõenäoliselt mõjutab oluliselt liidu finantsturgude stabiilsust, terviklikkust või tõhusust;
3. „pädevad asutused”:
 - i) pädevad asutused ja/või järelevalveasutused, nagu on määratletud artikli 1 lõikes 2 osutatud liidu õigusaktides;
 - ii) direktiivide 2002/65/EÜ ja 2005/60/EÜ puhul asutused, kes on pädevad tagama, et investeerimisteenusid osutavad ühingud ja oma osakuid või aktsiaid turustavad ühisinvesteerimisettevõtjad järgivad kõnealustes direktiivides sätestatud nõudeid;
 - iii) investeeringute tagamise skeemide puhul direktiivi 97/9/EÜ kohaseid investeeringute tagamise siseriiklikke skeeme haldavad asutused, või juhul kui investeeringute tagamise skeemi toimimist haldab eraettevõtte, kõnealuse direktiivi kohaselt selliste skeemide üle järelevalvet teostav ametiasutus.

⁽¹⁾ Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 1.

⁽²⁾ Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 12.

⁽³⁾ Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 48.

Artikkel 5

Õiguslik seisund

1. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve on liidu asutus, millel on juriidilise isiku staatus.
2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel on igas liikmesriigis kõige laialdasem õigus- ja teovõime, mis vastavalt selle riigi õigusaktidele antakse juriidilistele isikutele. Eelkõige võib ta omandada ja võõrandada vallas- ja kinnisvara ning olla kohtus hagejaks ja kostjaks.
3. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet esindab eesistuja.

Artikkel 6

Koosseis

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koosseisu kuuluvad:

1. järelevalvenõukogu, kes täidab artiklis 43 sätestatud ülesandeid;
2. juhatus, kes täidab artiklis 47 sätestatud ülesandeid;
3. eesistuja, kes täidab artiklis 48 sätestatud ülesandeid;
4. tegevdirektor, kes täidab artiklis 53 sätestatud ülesandeid;
5. apellatsiooninõukogu, kes täidab artiklis 60 sätestatud ülesandeid.

Artikkel 7

Asukoht

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve asukoht on Pariis.

II PEATÜKK

EUROOPA VÄÄRTPABERITURUJÄRELEVALVE ÜLESANDED JA VOLITUSED

Artikkel 8

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ülesanded ja volitused

1. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel on järgmised ülesanded:
 - a) aidata kaasa kõrgekvaliteediliste ühtsete regulatiivsete ja järelevalvestandardite ning -tavade väljatöötamisele, esitades eelkõige arvamusi liidu institutsioonidele ning koostades artikli 1 lõikes 2 osutatud seadusandlikel aktidel põhinevaid suuniseid, soovitusi ning regulatiivsete ja rakenduslike tehniliste standardite eelnõusid;
 - b) aidata kaasa õiguslikult siduvate liidu õigusaktide ühetaolisele kohaldamisele, edendades eelkõige ühtset järelevalvekultuuri, tagades artikli 1 lõikes 2 osutatud õigusaktide ühetaolise, tõhusa ja tulemusliku kohaldamise, vältides õigusnormide erinevuste ärakasutamist (regulatiivset arbitraaži),

vahendades ja lahendades pädevate asutuste vahelisi erimeelsusi, tagades finantsturu osaliste tulemusliku ja järjepideva järelevalve, tagades järelevalvekolleegiumide ühtse toimimise ning võttes muu hulgas meetmeid eriolukordades;

- c) innustada ja lihtsustada ülesannete ja kohustuste delegeerimist pädevate asutuste vahel;
 - d) teha tihedat koostööd Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukoguga, esitades kõnealusele nõukogule tema ülesannete täitmiseks vajalikku teavet ning tagades, et Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu antud hoiatuste ja soovitude kohaselt võetakse nõuetekohaselt järeelmeetmeid;
 - e) koostada pädevate asutuste kohta vastastikuseid eksperdihindanguid, sealhulgas väljastada suuniseid ja soovitusi ning määrata kindlaks parimaid tavasid, et tagada järelevalvetulemuste sidusus;
 - f) jälgida ja hinnata turusuundumusi oma pädevusvaldkonnas;
 - g) viia läbi turgude majandusanalüüse, et anda teavet Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ülesannetele heakskiidu andmise otsuse tegemisest;
 - h) tugevdada investorite kaitset;
 - i) aidata kaasa järelevalvekolleegiumide ühtse ja järjepideva tegevuse tagamisele, süsteemse riski jälgimisele, hindamisele ja mõõtmisele, saneerimis- ja likvideerimiskavade väljatöötamisele ja koordineerimisele, investorite kaitse kõrge taseme tagamisele kogu liidus ning meetodite väljatöötamisele raskustesse sattunud finantsturu osalistega seotud probleemide lahendamiseks ning osaleda hinnangu andmisel sellele, milline on vajadus asjakohaste finantsinstrumentide järele, vastavalt artiklitele 21–26;
 - j) täita mis tahes muid käesolevas määruses või muudes seadusandlikes aktides sätestatud ülesandeid;
 - k) avaldada ja korrapäraselt ajakohastada oma veebisaidil teavet oma tegevuse kohta, eriti registreeritud finantsturu osalistega seotud pädevusvaldkonnas, et teave oleks üldsusele kergesti kättesaadav;
 - l) võtta nõuetekohaselt üle kõik Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Komitee senised ja pooleliolevad ülesanded.
2. Lõikes 1 sätestatud ülesannete täitmiseks on Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel käesoleva määrusega ettenähtud volitused, eelkõige õigus teha järgmist:
 - a) töötada artiklis 10 osutatud juhtudel välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud;
 - b) töötada artiklis 15 osutatud juhtudel välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud;
 - c) anda välja artikli 16 kohaseid suuniseid ja soovitusi;

- d) anda artikli 17 lõikes 3 osutatud juhtudel soovitusi;
- e) võtta artikli 18 lõikes 3 ja artikli 19 lõikes 3 osutatud juhtudel vastu pädevatele asutustele adresseeritavad üksikotsused;
- f) võtta seoses liidu õiguse vahetu kohaldamisega artikli 17 lõikes 6, artikli 18 lõikes 3 ja artikli 19 lõikes 4 osutatud juhtudel vastu finantsturu osalistele adresseeritavaid üksikotsuseid;
- g) esitada artikli 34 kohaselt arvamusi Euroopa Parlamendile, nõukogule või komisjonile;
- h) koguda finantsturu osaliste kohta vajalikku teavet vastavalt artiklile 35;
- i) töötada välja ühtne metoodika toote omaduste ja levitamistoimingute mõju hindamiseks finantsturu osaliste finantsseisundile ja tarbijakaitsele;
- j) luua tsentraalselt juurdepääsetav registreeritud finantsturu osaliste andmebaas oma pädevusalas, kui see on sätestatud artikli 1 lõikes 2 osutatud õigusaktides.

Artikkel 9

Tarbijakaitse ja finantstegevusega seotud ülesanded

1. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võtab juhtrolli läbipaistvuse, lihtsuse ja selguse edendamisel tarbijatele suunatud finants- toodete ja -teenuste siseturul, sealhulgas:
 - a) kogub ja analüüsib teavet tarbimissuundumuste kohta ja koostab vastavaid aruandeid;
 - b) vaatab läbi ja kooskõlastab pädevate asutuste finantsteadmiste ja -hariduse alaseid algatusi;
 - c) töötab välja finantsvaldkonna koolitusstandardeid ning
 - d) aitab välja töötada ühtseid avalikustamiseeskirju.
2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve jälgib uusi ja olemasolevaid finantstegevuse liike ning võib võtta vastu suuniseid ja soovitusi turgude tugevdamiseks ja turvalisemaks muutmiseks ning reguleerimistavade ühtlustamiseks.
3. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võib ka teha hoiatusi, kui mõni finantstegevus ohustab tõsiselt artikli 1 lõikes 5 sätestatud eesmärgi.
4. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve asutab oma lahutamatu osana finantsalase uuendustegevuse komitee, mis koondab kõiki asjaomaseid pädevaid riiklikke järelevalveasutusi, et saavutada

uute või uuenduslike finantstegevuste reguleerimise või järelevalve kooskõlastatud käsitus ning et anda nõu Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele teabe edastamisel Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile.

5. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võib ajutiselt keelata või piirata teatavaid finantstegevusi, mis ohustavad finantsturgude korrapäras toimimist ja terviklikkust või liidu kogu finantssüsteemi või selle mõne osa stabiilsust artikli 1 lõikes 2 osutatud seadusandlikes aktides täpsustatud juhtudel ja tingimustel, või vajaduse korral eriolukorras kooskõlas artikliga 18 ja selles sätestatud tingimustel.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve vaatab esimeses lõigus osutatud otsuse läbi asjakohaste ajavahemike järel, ent vähemalt kord iga kolme kuu jooksul. Kui otsust kolme kuu möödudes ei uuendata, kaotab see automaatselt kehtivuse.

Liikmesriik võib taotleda Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel otsuse läbivaatamist. Sellisel juhul võtab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve artikli 44 lõike 1 teises lõigus sätestatud korras vastu otsuse selle kohta, kas otsus tuleks jätta jõusse.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võib ka hinnata teatavat liiki finantstegevuste keelustamise või piiramise vajadust ning sellise vajaduse korral teavitada sellest komisjoni, et hõlbustada keelu või piirangute seadmise vastuvõtmist.

Artikkel 10

Regulatiivsed tehnilised standardid

1. Kui Euroopa Parlament ja nõukogu delegeerivad komisjonile õiguse võtta vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 290 delegeeritud õigusaktiga vastu regulatiivseid tehnilisi standardeid järjepideva ühtlustamise tagamiseks artikli 1 lõikes 2 osutatud seadusandlikes aktides konkreetselt sätestatud valdkondades, võib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötada välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab standardite eelnõud komisjonile kinnitamiseks.

Regulatiivsed tehnilised standardid on tehnilised, need ei hõlma strateegilisi otsuseid või poliitilisi valikuid ning nende sisu on piiritletud nende aluseks olevate seadusandlike aktidega.

Enne regulatiivsete tehniliste standardite eelnõude esitamist komisjonile viib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve läbi nende avaliku arutelu ning analüüsib võimalikke seonduvaid kulusid ja kasu, välja arvatud juhul, kui selliste arutelude ja analüüside läbi viimine on asjaomaste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõude ulatust ja mõju või küsimuse kiireloomulisust arvestades ebaproportsionaalne. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve küsib ka artiklis 37 osutatud väärtpaberituru sidusrühmade kogu arvamust.

Kui Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab komisjonile regulatiivse tehnilise standardi eelnõu, edastab komisjon selle viivitamatult Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Komisjon otsustab regulatiivse tehnilise standardi eelnõu kinnitamise kolme kuu jooksul pärast selle kättesaamist. Kui see on liidu huvides, võib komisjon regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud kinnitada kas osaliselt või muudatustega.

Kui komisjon kavatab regulatiivse tehnilise standardi eelnõu tagasi lükata või kinnitada selle osaliselt või muudatustega, saadab ta regulatiivse tehnilise standardi eelnõu tagasi Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele koos selgitusega, miks ta seda ei kinnita või kui see on asjakohane, selgitades oma muudatusettepanekuid. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võib 6 nädala jooksul regulatiivse tehnilise standardi eelnõud komisjoni muudatusettepanekute alusel muuta ning esitada selle ametliku arvamuse vormis uuesti komisjonile. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve saadab oma ametliku arvamuse koopia ka Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Kui Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ei esita kõnealuse kuue nädalase tähtaja jooksul muudetud regulatiivse tehnilise standardi eelnõud või esitab standardi eelnõu, mida ei ole muudetud vastavalt komisjoni muudatusettepanekutele, võib komisjon võtta regulatiivse tehnilise standardi vastu selliste muudatustega, mida ta peab asjakohasteks, või standardid tagasi lükata.

Komisjon ei või Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt koostatud regulatiivse tehnilise standardi eelnõu sisu muuta ilma seda Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega käesolevas artiklis sätestatud korras eelnevalt kooskõlastamata.

2. Kui Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ei ole esitanud regulatiivse tehnilise standardi eelnõud artikli 1 lõikes 2 osutatud seadusandlikes aktides sätestatud tähtajaks, võib komisjon määrata eelnõu esitamiseks uue tähtaja.

3. Ainult juhul, kui Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ei esita komisjonile regulatiivse tehnilise standardi eelnõud lõike 2 kohaseks tähtajaks, võib komisjon võtta regulatiivse tehnilise standardi vastu delegeeritud õigusaktiga ilma Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koostatud eelnõuta.

Komisjon viib läbi regulatiivsete tehniliste standardite eelnõude avaliku arutelu ning analüüsib võimalikke seonduvaid kulusid ja saadavat kasu, välja arvatud juhul, kui selliste arutelude ja analüüside läbiviimine on asjaomaste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõude ulatust ja mõju või küsimuse kiireloomulisust arvestades ebaproportsionaalne. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve küsib ka artiklis 37 osutatud väärtpaberituru sidusrühmade kogu nõuandeid või arvamust.

Komisjon edastab regulatiivse tehnilise standardi eelnõu viivitamatult Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Komisjon saadab oma regulatiivse tehnilise standardi eelnõu Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võib kuue nädala jooksul regulatiivse tehnilise standardi eelnõud muuta ning esitada selle ametliku arvamuse vormis komisjonile. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve saadab oma ametliku arvamuse koopia ka Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Kui Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ei ole neljandas lõigus osutatud kuue nädalase tähtaja jooksul esitanud muudetud regulatiivse tehnilise standardi eelnõud, võib komisjon regulatiivse tehnilise standardi vastu võtta.

Kui Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kuue nädala jooksul muudetud regulatiivse tehnilise standardi eelnõu, võib komisjon regulatiivse tehnilise standardi eelnõud muuta Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitatud muudatusettepanekute alusel või võtta regulatiivse tehnilise standardi vastu selliste muudatustega, mida ta peab asjakohasteks. Komisjon ei tohi muuta Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt koostatud regulatiivse tehnilise standardi eelnõu sisu ilma seda Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega käesolevas artiklis sätestatud korras eelnevalt kooskõlastamata.

4. Regulatiivsed tehnilised standardid võetakse vastu määrase või otsusega. Need avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas* ja need jõustuvad nendes sätestatud kuupäeval.

Artikkel 11

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse neljaks aastaks alates 16. detsembrist 2010 õigus võtta vastu artiklis 10 osutatud regulatiivseid tehnilisi standardeid. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt kuus kuud enne nelja-aastase ajavahemiku lõppu. Volituste delegerimist uuendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu selle kooskõlas artikliga 14 tagasi võtab.

2. Niipea kui komisjon on regulatiivse tehnilise standardi vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

3. Komisjonile antud õiguse suhtes võtta vastu regulatiivseid tehnilisi standardeid kohaldatakse artiklites 12–14 sätestatud tingimusi.

Artikkel 12

Delegeeritud volituste tagasivõtmine

1. Euroopa Parlament või nõukogu võivad artiklis 10 osutatud volituste delegerimise igal ajal tagasi võtta.

2. Institutsioon, kes on algatanud sisemenetluse, et otsustada, kas volituste delegerimine tuleks tagasi võtta, püüab sellest teavitada teist institutsiooni ja komisjoni mõistliku aja jooksul enne lõpliku otsuse tegemist, nimetades delegeeritud volitused, mille suhtes võidakse kohaldada tagasivõtmist.

3. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegerimine. Otsus jõustub kohe või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud regulatiivsete tehniliste standardite kehtivust. Otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 13

Regulatiivsete tehniliste standardite suhtes vastuväidete esitamine

1. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad regulatiivse tehnilise standardi suhtes esitada vastuväiteid kolme kuu jooksul alates komisjoni poolt vastu võetud regulatiivse tehnilise standardi teatavakstegemisest. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel võib seda tähtaega pikendada kolme kuu võrra.

Kui komisjon võtab vastu Euroopa Väärtpaberiturujärevalve esitatud regulatiivse tehnilise standardi eelnõuga samase regulatiivse tehnilise standardi, võivad Euroopa Parlament ja nõukogu esitada vastuväiteid ühe kuu jooksul pärast standardist teavitamise kuupäeva. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel võib seda tähtaega pikendada ühe kuu võrra.

2. Kui pärast lõikes 1 osutatud tähtaja möödumist ei ole Euroopa Parlament ega nõukogu regulatiivse tehnilise standardi suhtes vastuväiteid esitanud, avaldatakse see *Euroopa Liidu Teatajas* ja see jõustub selles sätestatud kuupäeval.

Regulatiivse tehnilise standardi võib avaldada *Euroopa Liidu Teatajas* ning see võib jõustuda enne nimetatud tähtaja lõppu, kui nii Euroopa Parlament kui ka nõukogu on komisjonile teatanud, et nad ei kavatse vastuväiteid esitada.

3. Kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab lõikes 1 osutatud tähtaja jooksul regulatiivse tehnilise standardi suhtes vastuväiteid, standard ei jõustu. Vastuväiteid esitanud institutsioon põhjendab kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 296 regulatiivse tehnilise standardi suhtes esitatud vastuväiteid.

Artikkel 14

Regulatiivsete tehniliste standardite eelnõude tagasilükkamine või muutmine

1. Kui komisjon ei kinnita regulatiivse tehnilise standardi eelnõud või muudab seda vastavalt artiklile 10, teatab komisjon sellest Euroopa Väärtpaberiturujärevalvele, Euroopa Parlamendile ja nõukogule, esitades oma põhjendused.

2. Kui see on asjakohane, võivad Euroopa Parlament või nõukogu kutsuda selle küsimuse eest vastutava voliniku ja Euroopa Väärtpaberiturujärevalve eesistuja ühe kuu jooksul alates lõikes 1 osutatud teate saamisest Euroopa Parlamendi pädeva komisjoni või nõukogu erakorralisele koosolekule, et nad saaksid esitada oma eriarvamused ja neid selgitada.

Artikkel 15

Rakenduslikud tehnilised standardid

1. Euroopa Väärtpaberiturujärevalve võib ELi toimimise lepingu artikli 291 kohaste rakendusaktidena välja töötada rakenduslikud tehnilised standardid artikli 1 lõikes 2 osutatud seadusandlikes aktides konkreetselt sätestatud valdkondades. Rakenduslikud tehnilised standardid on tehnilised, need ei hõlma strateegilisi otsuseid või poliitilisi valikuid ning nende eesmärk on

määrata kindlaks kõnealuste seadusandlike aktide rakendamise tingimused. Euroopa Väärtpaberiturujärevalve esitab rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile kinnitamiseks.

Enne rakenduslike tehniliste standardite eelnõude esitamist komisjonile viib Euroopa Väärtpaberiturujärevalve läbi nende avaliku arutelu ning analüüsib võimalikke seonduvaid kulusid ja kasu, välja arvatud juhul, kui selliste arutelude ja analüüside läbiviimine on asjaomaste rakenduslike tehniliste standardite eelnõude ulatust ja mõju või küsimuse kiireloomulisust arvestades ebaproportsionaalne. Euroopa Väärtpaberiturujärevalve küsib ka artiklis 37 osutatud sidusrühmade kogu arvamust.

Kui Euroopa Väärtpaberiturujärevalve esitab komisjonile rakendusliku tehnilise standardi eelnõu, edastab komisjon selle viivitamatult Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Komisjon otsustab rakenduslike tehniliste standardite eelnõu kinnitamise kolme kuu jooksul pärast selle kättesaamist. Komisjon võib nimetatud ajavahemikku pikendada ühe kuu võrra. Kui see on liidu huvides, võib komisjon rakenduslike tehniliste standardite eelnõu kinnitada kas osaliselt või muudatustega.

Kui komisjon kavatseb rakendusliku tehnilise standardi eelnõu tagasi lükata või kinnitada selle osaliselt või muudatustega, saadab ta selle tagasi Euroopa Väärtpaberiturujärevalvele koos selgitustega, miks ta seda ei kinnita või kui see on asjakohane, selgitades oma muudatusettepanekuid. Euroopa Väärtpaberiturujärevalve võib 6 nädala jooksul rakendusliku tehnilise standardi eelnõud komisjoni muudatusettepanekute alusel muuta ning esitada selle ametliku arvamuse vormis uuesti komisjonile. Euroopa Väärtpaberiturujärevalve saadab oma ametliku arvamuse koopia ka Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Kui Euroopa Väärtpaberiturujärevalve ei esita viiendas lõigus osutatud kuuenädalase tähtaja jooksul muudetud rakendusliku tehnilise standardi eelnõud või esitab standardi eelnõu, mida ei ole muudetud vastavalt komisjoni muudatusettepanekutele, võib komisjon võtta rakendusliku tehnilise standardi vastu selliste muudatustega, mida ta peab asjakohasteks, või selle tagasi lükata.

Komisjon ei tohi Euroopa Väärtpaberiturujärevalve poolt koostatud rakendusliku tehnilise standardi eelnõu sisu muuta ilma seda Euroopa Väärtpaberiturujärevalvega käesolevas artiklis sätestatud korras eelnevalt kooskõlastamata.

2. Kui Euroopa Väärtpaberiturujärevalve ei ole esitanud regulatiivse tehnilise standardi eelnõud artikli 1 lõikes 2 osutatud seadusandlikes aktides sätestatud tähtajaks, võib komisjon määrata eelnõu esitamiseks uue tähtaja.

3. Ainult juhul, kui Euroopa Väärtpaberiturujärevalve ei esita komisjonile rakendusliku tehnilise standardi eelnõud lõike 2 kohaseks tähtajaks, võib komisjon rakenduslikud tehnilised standardid rakendusaktiga vastu võtta ilma Euroopa Väärtpaberiturujärevalve koostatud eelnõuta.

Komisjon viib läbi rakenduslike tehniliste standardite eelnõude avaliku arutelu ning analüüsib võimalikke seonduvaid kulusid ja saadavat kasu, välja arvatud juhul, kui selliste arutelude ja analüüside läbiviimine on asjaomaste rakenduslike tehniliste standardite eelnõude ulatust ja mõju või küsimuse kiireloomulisust arvestades ebaproportsionaalne. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve küsib ka artiklis 37 osutatud sidusrühmade kogu nõuandeid või arvamust.

Komisjon edastab rakendusliku tehnilise standardi eelnõu viivitamatult Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Komisjon saadab rakendusliku tehnilise standardi eelnõu Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võib kuue nädala jooksul rakendusliku tehnilise standardi eelnõud muuta ning esitada selle ametliku arvamuse vormis komisjonile. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve saadab oma ametliku arvamuse koopia ka Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Kui Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ei ole neljandas lõigus osutatud kuuenädalase tähtaja jooksul esitanud muudetud rakendusliku tehnilise standardi eelnõud, võib komisjon rakendusliku tehnilise standardi vastu võtta.

Kui Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab kuue nädala jooksul muudetud rakendusliku tehnilise standardi eelnõu, võib komisjon rakendusliku tehnilise standardi eelnõud muuta Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitatud muudatusettepanekute alusel või võtta rakenduslik tehniline standard vastu selliste muudatusetega, mida ta peab asjakohasteks.

Komisjon ei tohi Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt koostatud rakenduslike tehniliste standardite eelnõude sisu muuta ilma seda Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega käesolevas artiklis sätestatud korras eelnevalt kooskõlastamata.

4. Rakenduslikud tehnilised standardid võetakse vastu määruse või otsusega. Need avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas* ja need jõustuvad nendes sätestatud kuupäeval.

Artikkel 16

Suunised ja soovitused

1. Ühtsete, tõhusate ja tulemuslike järelevalvetavade kehtestamiseks Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemi raames ning liidu õiguse ühetaolise ja järjepideva kohaldamise tagamiseks esitab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve pädevatele asutustele või finantsturu osalistele suuniseid ja soovitusi.

2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve viib vajaduse korral läbi suuniste ja soovitude avaliku arutelu ning analüüsib võimalikke kaasnevaid kulusid ja saadavat kasu. Sellised arutelud ja analüüsid peavad olema proportsionaalsed suuniste või soovitude kohaldamisala, olemuse ja mõjuga. Vajadusel küsib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ka artiklis 22 osutatud väärtpaberituru sidusrühmade kogu nõuandeid või arvamust.

3. Pädevad asutused ja finantsturu osalised võtavad mis tahes meetmeid, et kõnealuseid suuniseid ja soovitusi järgida.

Kahe kuu jooksul pärast suunise või soovitude avaldamist kinnitab iga pädev asutus, kas ta järgib või kavatses järgida nimetatud suunist või soovitusi. Kui pädev asutus neid ei järgi või järgida ei kavatses, teavitab ta sellest Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet ning põhjendab oma otsust.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab teabe selle kohta, et pädev asutus ei järgi või ei kavatses järgida suunist või soovitusi. Samuti võib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve igal üksikjuhul otsustada, kas avaldada pädeva asutuse põhjendused, miks see ei järgi kõnealust suunist või soovitusi. Pädevat asutust teavitatakse eelnevalt põhjuste avaldamisest.

Kui suunises või soovituses seda nõutakse, teavad finantsturu osalised selgelt ja üksikasjalikult, kas nad järgivad kõnealust suunist või soovitusi.

4. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teavitab artikli 43 lõikes 5 osutatud aruandes Euroopa Parlamenti, nõukogu ja komisjoni välja antud suunistest ja soovitudest ning sellest, millised pädevad asutused ei ole neid järginud, ning kirjeldab, kuidas Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve kavatses tagada, et pädevad asutused tema soovitusi ja suuniseid edaspidi järgivad.

Artikkel 17

Liidu õiguse rikkumine

1. Kui pädev asutus ei ole artikli 1 lõikes 2 osutatud õigusakte, sealhulgas artiklite 10 kuni 15 kohaselt kehtestatud regulatiivseid tehnilisi standardeid ja rakenduslikke tehnilisi standardeid kohaldanud või on neid kohaldanud viisil, mis on ilmselt liidu õiguse rikkumine, jättes eelkõige tagamata, et finantsturu osaline täidab kõnealustes õigusaktides sätestatud nõudeid, rakendab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve käesoleva artikli lõigetes 2, 3 ja 6 sätestatud volitusi.

2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võib ühe või mitme pädeva asutuse, Euroopa Parlamendi, nõukogu, komisjoni või väärtpaberituru sidusrühmade kogu taotlusel või omal algatusel pärast asjaomase pädeva asutuse teavitamist uurida liidu õiguse võimaliku rikkumist või kohaldamata jätmist.

Ilma et see piiraks artikliga 35 ettenähtud volitusi, esitab pädev asutus viivitamata Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele kogu teabe, mida Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve peab uurimise läbiviimiseks vajalikuks.

3. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võib hiljemalt kahe kuu jooksul pärast uurimise algatamist esitada asjaomasele pädevale asutusele soovitusi meetmete kohta, mida tuleb võtta liidu õiguse järgimiseks.

Pädev asutus teavitab kümne tööpäeva jooksul alates soovitusel kättesaamisest Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet meetmetest, mida ta on võtnud või kavatses võtta, et tagada liidu õiguse järgimine.

4. Kui pädev asutus ei ole taganud liidu õiguse järgimist ühe kuu jooksul alates Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve soovitusel kättesaamisest, võib komisjon Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitatud teabe alusel või omal algatusel esitada ametliku arvamuse, millega pädevalt asutuselt nõutakse liidu õiguse järgimiseks vajalike meetmete võtmist. Komisjoni ametlikus arvamuses võetakse arvesse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve soovitusi.

Komisjon esitab sellise ametliku arvamuse hiljemalt kolme kuu jooksul alates soovitusel vastuvõtmisest. Komisjon võib kõnealust tähtaega pikendada ühe kuu võrra.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ja pädevad asutused esitavad komisjonile kogu vajaliku teabe.

5. Pädev asutus teavitab kümne tööpäeva jooksul alates lõikes 4 osutatud ametliku arvamuse kättesaamisest komisjoni ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet meetmetest, mida ta on võtnud või kavatses võtta kõnealuse ametliku arvamuse järgimiseks.

6. Kui pädev asutus ei järgi lõikes 4 osutatud ametlikku arvamust kõnealuses lõikes kindlaks määratud tähtaja jooksul ja kui tuleb õigeaegselt võtta meetmeid liidu õiguse järgimise tagamiseks, et sellega säilitada või taastada võrdsed konkurentsitingimused turul või tagada finantssüsteemi nõuetekohane toimimine ja terviklikkus, võib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve, ilma et see piiraks ELi toimimise lepingu artikli 258 kohaseid komisjoni volitusi, võtta juhul, kui artikli 1 lõikes 2 osutatud õigusaktide asjakohased nõuded on vahetult kohaldatavad finantsturu osaliste suhtes, vastu finantsturu osalistele adresseeritavaid üksikotsuseid, millega nõutakse teatavate meetmete võtmist, mida on vaja liidu õiguses sätestatud kohustuste täitmiseks, sealhulgas mis tahes tegevuse lõpetamist.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve otsus peab olema kooskõlas komisjoni lõike 4 kohase ametliku arvamusega.

7. Lõike 6 kohased otsused on ülimuslikud pädeva asutuse varerem samas küsimuses vastu võetud mis tahes muu otsuse suhtes.

Meetmete puhul, mida pädev asutus võtab seoses küsimustega, mille kohta on esitatud lõike 4 kohane ametlik aramus või tehtud lõike 6 kohane otsus, peavad pädevad asutused vastavalt järgima ametlikku arvamust või otsust.

8. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve nimetab artikli 43 lõikes 5 osutatud aruandes, millised pädevad asutused ja finantsturu osalised ei ole käesoleva artikli lõigetes 4 ja 6 osutatud ametlikke arvamusi ning otsuseid järginud.

Artikkel 18

Tegevus eriolukordades

1. Ebasoodsate arengute korral, mis võivad tõsiselt ohustada finantsturgude nõuetekohast toimimist ja terviklikkust või liidu finantssüsteemi kui terviku või selle osa stabiilsust, soodustab ja vajaduse korral koordineerib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve aktiivselt liikmesriikide asjakohaste pädevate järelevalveasutuste võetud meetmeid.

Selleks et Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve saaks seda soodustavat ja koordineerivat rolli täita, teavitatakse teda kõigist asjaomastest arengutest ning kutsutakse osalema vaatelejana kõikidel asjaomastel liikmesriikide asjakohaste pädevate järelevalveasutuste kohtumistel.

2. Nõukogu võib komisjoni ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu ning vajaduse korral Euroopa järelevalveasutustega konsulteerides võtta Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve, komisjoni või Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu taotlusel vastu otsuse, mis adresseeritakse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele ja millega määratakse kindlaks eriolukorra olemasolu käesoleva määruse tähenduses. Nõukogu vaatab kõnealuse otsuse läbi asjakohaste ajavahemike järel ja vähemalt üks kord kuus. Kui otsust ühe kuu möödudes ei uuendata, kaotab see automaatselt kehtivuse. Nõukogu võib igal ajal kuulutada eriolukorra lõppenuks.

Kui Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu või Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve jõuab järeldusele, et tekkida võib eriolukord, edastavad nad nõukogule konfidentsiaalse soovitusel ja esitavad olukorra hinnangu. Seejärel hindab nõukogu koosoleku kokkukutsumise vajadust. Selle käigus tagatakse nõuetekohane konfidentsiaalsus.

Kui nõukogu teeb kindlaks, et eriolukord on tekkinud, teavitab ta sellest nõuetekohasel ja viivitamata Euroopa Parlamenti ja komisjoni.

3. Kui nõukogu võtab vastu lõike 2 kohase otsuse, ning erandjuhtudel, kui on vaja liikmesriikide asutuste koordineeritud meetmeid, et reageerida ebasoodsatele arengutele, mis võivad tõsiselt ohustada finantsturgude nõuetekohast toimimist ja terviklikkust või Euroopa Liidu kogu finantssüsteemi või selle osa stabiilsust, võib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teha üksikotsuse, millega nõuab, et pädevatel asutustel kooskõlas artikli 1 lõikes 2 osutatud õigusaktidega vajalike meetmete võtmist selliste arengutega tegelemiseks, tagades, et finantsturu osalised ja pädevad asutused täidaksid kõnealustes õigusaktides sätestatud nõudeid.

4. Kui pädev asutus ei järgi lõikes 3 osutatud Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve otsust kõnealuses otsuses kindlaks määratud tähtaja jooksul, võib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve, ilma et see piiraks ELi toimimise lepingu artikli 258 kohaseid komisjoni volitusi, võtta juhul, kui artikli 1 lõikes 2 osutatud seadusandlike aktide ning nende aktide alusel vastuvõetud regulatiivsete tehniliste standardite ja rakenduslike tehniliste standardite asjakohased nõuded on finantsturu osaliste suhtes vahetult kohaldatavad, vastu finantsturu osalisele adresseeritavaid üksikotsuseid,

millega nõuab teatavate meetmete võtmist, mis on vajalikud nimetatud õigusaktides sätestatud kohustuste täitmiseks, sealhulgas mis tahes tegevuse lõpetamine. See kehtib vaid olukorras, kus pädev asutus ei kohalda artikli 1 lõikes 2 osutatud seadusandlikke akte ning nende aktide alusel vastuvõetud regulatiivseid tehnilisi standardeid ja rakenduslikke tehnilisi standardeid või kohaldab neid viisil, mis on ilmselt osutatud õigusaktide tõsine rikkumine, ning kui kiire parandusmeetmete võtmine on vajalik finantsturgude nõuetekohase toimimise ja terviklikkuse või liidu kogu finantssüsteemi või selle osa stabiilsuse taastamiseks.

5. Lõike 4 kohased otsused on ülimuslikud pädeva asutuse varem samas küsimuses vastu võetud mis tahes muu otsuse suhtes.

Mis tahes meetmed, mida pädev asutus võtab seoses küsimustega, mille kohta on tehtud lõigete 3 või 4 kohane otsus, peavad olema kooskõlas kõnealuste otsustega.

Artikkel 19

Pädevate asutuste vaheliste erimeelsuste lahendamine piiriüleste olukordade puhul

1. Kui pädev asutus ei ole nõus selliste meetmete menetluse või sisuga, mida teise liikmesriigi pädev asutus võtab artikli 1 lõikes 2 osutatud õigusaktides sätestatud juhtudel, või selliste meetmete võtmatajätmisega, võib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve, ilma et see piiraks artiklis 17 sätestatud volitusi, ühe või mitme asjaomase pädeva asutuse taotlusel aidata asjaomastel asutustel jõuda kokkuleppele käesoleva artikli lõigetes 2–4 osutatud korras.

Artikli 1 lõikes 2 osutatud õigusaktides sätestatud juhtudel ning juhul, kui objektiivsete kriteeriumite alusel on kindlaks tehtud, et eri liikmesriikide pädevad asutused on eriarvamusel, võib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve omal algatusel aidata asjaomastel asutustel jõuda kokkuleppele lõigetes 2–4 osutatud korras.

2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve kehtestab pädevate asutuste vahelise lepitusmenetluse tähtaja, võttes arvesse artikli 1 lõikes 2 osutatud õigusaktides kindlaks määratud mis tahes asjakohaseid tähtaegu ning vaidlusaluse küsimuse keerukust ja kiireloomulisust. Selles etapis toimib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve vahendajana.

3. Kui lõikse 2 osutatud lepitusetapi lõpuks ei ole asjaomased pädevad asutused jõudnud kokkuleppele, võib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teha artikli 44 lõike 1 kolmandas ja neljandas lõigus sätestatud korras asjaomaste pädevate asutuste jaoks vaidluse lahendamiseks siduva otsuse, mille kohaselt peavad kõnealused asutused erimeelsuste lahendamiseks võtma konkreetseid meetmeid või loobuma meetmete võtmisest, et tagada kooskõla liidu õigusega.

4. Kui pädev asutus ei järgi Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve otsust ja seetõttu ei suuda tagada, et finantsturu osaline täidaks artikli 1 lõikes 2 osutatud õigusaktidega tema suhtes vahetult kohaldatavaid nõudeid, võib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve, ilma et see piiraks ELi toimimise lepingu artikli 258 kohaseid komisjoni volitusi, võtta vastu finantsturu osalistele adresseeritavaid üksikotsuseid, millega nõutakse teatavate meetmete võtmist, mis on vajalikud liidu õigusest tulenevate kohustuste täitmiseks, sealhulgas mis tahes tegevuse lõpetamine.

5. Lõike 4 kohased otsused on ülimuslikud pädeva asutuse varem samas küsimuses vastu võetud mis tahes muu otsuse suhtes. Mis tahes meetmed, mida pädev asutus võtab seoses lõike 3 või 4 kohase otsuse asjaoludega, peavad olema kooskõlas asjaomase otsusega.

6. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve eesistuja toob artikli 50 lõikes 2 osutatud aruandes välja pädevate asutuste vaheliste erimeelsuste laadi ja liigi, saavutatud kokkulepped ja erimeelsuste lahendamiseks tehtud otsused.

Artikkel 20

Pädevate asutuste vaheliste erimeelsuste lahendamine valdkonnaülel tasandil

Ühiskomitee lahendab vastavalt artiklis 19 ja 56 osutatud korrale valdkonnaülelised erimeelsusi, mis võivad tekkida käesolevas määruse, määruse (EL) nr 1093/2010 ning määruse (EL) nr 1094/2010 artikli 4 punktis 2 määratletud pädevate asutuste vahel.

Artikkel 21

Järelevalvekolleegiumid

1. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve aitab edendada ja jälgida artikli 1 lõikes 2 osutatud seadusandlike aktidega asutatud järelevalvekolleegiumide tõhusat, tulemuslikku ja järjepidevat toimimist ning liidu õiguse ühetaolist kohaldamist kõigis järelevalvekolleegiumides. Parimate järelevalvetavade lähendamiseks on Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötajatel võimalus osaleda järelevalvekolleegiumide tegevuses, sealhulgas kohapealsetes kontrollides, mida teostavad koos kaks või enam pädevat asutust.

2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel on juhtroll piiriüleste institutsioonide järelevalvekolleegiumide ühtse ja järjepideva tegevuse tagamisel kogu liidus, võttes arvesse artiklis 23 osutatud finantsturu osalistega seotud süsteemset riski.

Käesoleva lõike ja käesoleva artikli lõike 1 mõistes käsitatakse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet pädeva asutusena asjakohaste õigusaktide tähenduses.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võib:

- a) järelevalvekolleegiumi töö hõlbustamiseks koguda ja jagada asjakohast teavet koostöös pädevate asutustega ning luua kesksüsteemi, mille kaudu on selline teave kättesaadav kolleegiumis osalevatele pädevatele asutustele, ja hallata seda süsteemi;
- b) algatada ja koordineerida kogu liitu hõlmavaid stressiteste kooskõlas artikliga 32, mille abil hinnatakse finantsturu oluliste osaliste võimet kohaneda eelkõige artiklis 23 osutatud finantsturu oluliste osalistega seotud süsteemsete riskidega ja ebasoodsate turusuundumustega, ning hinnata süsteemse riski võimalikku suurenemist stressiolukorras finantsturu oluliste osaliste jaoks, tagades liikmesriikide tasandil võimalikult ühtse meetodika kohaldamise selliste testide läbiviimisel, ning vajaduse korral edastada pädevatele asutustele soovitusi stressitestidega kindlaks tehtud probleemide kõrvaldamiseks;
- c) edendada tulemuslikke ja tõhusaid järelevalvetoiminguid, sealhulgas selliste riskide hindamine, millega finantsturu osalised stressiolukorras kokku puutuvad või võivad kokku puutuda;
- d) teostada vastavalt käesolevas määruses nimetatud ülesannetele ja volitustele järelevalvet pädevate asutuste tegevuse üle ning
- e) taotleda järelevalvekolleegiumilt täiendavat arutelu juhul, kui ta leiab, et otsus tooks kaasa liidu õiguse ebaõige kohaldamise või et see ei aitaks kaasa järelevalvetavade lähendamisele. Samuti võib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve paluda kolleegiumi koosoleku kokku kutsumist või mõne punkti lisamist koosoleku päevakorda.

3. Järelevalvekolleegiumide tööd käsitlevate sätete ühtsete kohaldamistingimuste tagamiseks võib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve välja töötada regulatiivsete ja rakenduslike tehniliste standardite eelnõusid ning anda artikli 16 kohaseid suuniseid ja soovitusi, et edendada järelevalvealase töö ja järelevalvekolleegiumide parimate tavade lähendamist.

4. Õiguslikult siduv vahendajaroll võimaldab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel lahendada pädevate asutuste vahelisi vaidlusi artiklis 19 sätestatud korras. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võib teha asjaomase finantsturu osalise suhtes vahetult kohaldatavaid järelevalvealaseid otsuseid vastavalt artiklile 19.

Artikkel 22

Üldsätted

1. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võtab nõuetekohaselt arvesse süsteemset riski, nagu see on määratletud määruses (EL) nr 1092/2010. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve käsitleb võimalikke finantsteenuste häireid:

- a) mis on põhjustatud kogu finantssüsteemi või selle osade nõrgenemisest ning

- b) millel võivad olla tõsised negatiivsed tagajärjed siseturule ja reaalmajandusele.

Vajaduse korral kaalub Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve süsteemse riski jälgimist ja hindamist vastavalt Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt välja töötatud korrale ning reageerib Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu hoiatustele ja soovitustele vastavalt määruse EL nr 1092/2010 artiklile 17.

2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab koostöös Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukoguga ja kooskõlas artikli 23 lõikega 1 vajadusel välja ühise lähenemisviisi finantsturu oluliste osalistega seotud süsteemse riski kindlakstegemiseks ja mõõtmiseks, sealhulgas vastavad kvantitatiivsed ja kvalitatiivsed näitajad.

Nimetatud näitajad on põhielement asjakohaste järelevalvemeetmete kindlaksmääramisel. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve jälgib ühtse lähenemisviisi edendamise eesmärgil kindlaksmääramiste lähenemise astet.

3. Ilma et see piiraks artikli 1 lõikes 2 osutatud õigusaktide kohaldamist, koostab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve vajaduse korral finantsturu oluliste osaliste jaoks täiendavaid suuniseid ja soovitusi, et võtta arvesse nendega seotud süsteemseid riske.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve tagab, et finantsturu oluliste osalistega seotud süsteemseid riske võetakse arvesse artikli 1 lõikes 2 osutatud seadusandlikes aktides sätestatud valdkondade regulatiivsete ja rakenduslike tehniliste standardite eelnõude koostamisel.

4. Ühe või mitme päeva asutuse, Euroopa Parlamendi, nõukogu või komisjoni taotlusel või omal algatusel võib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve uurida konkreetset liiki finantstegevust, tooteliike või käitumisviise, et hinnata võimalikke ohte finantsturgude terviklikkusele või finantssüsteemi stabiilsusele ning esitada asjaomastele pädevatele asutustele asjakohaseid soovitusi meetmete võtmiseks.

Selleks võib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve kasutada talle käesoleva määrusega, sealhulgas artikliga 35 antud volitusi.

5. Ühiskomitee tagab käesoleva artikli kohaselt võetud meetmete üldise ja valdkonnaülese koordineerimise.

Artikkel 23

Süsteemse riski kindlakstegemine ja mõõtmine

1. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötab Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukoguga konsulteerides välja kriteeriumid süsteemse riski kindlakstegemiseks ja mõõtmiseks ning asjakohase stressitestimise korra, mis hõlmab hinnangu andmist selle kohta, kas finantsturu osalistega seotud süsteemne risk võib stressiolukordades suureneda. Nende finantsturu osaliste suhtes, kellega võib olla seotud süsteemne risk, kohaldatakse tugedatut järelevalvet ning vajaduse korral artiklis 25 osutatud saneerimis- ja likvideerimismenetlusi.

2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võtab finantsturu osalistega seotud süsteemse riski kindlakstegemiseks ja mõõtmiseks vajalike kriteeriumite väljatöötamisel täiel määral arvesse vasta-vaid rahvusvahelisi lähenemisviise, sealhulgas finantsstabiilsuse nõukogu, Rahvusvahelise Valuutafondi ja Rahvusvaheliste Arvelduste Panga poolt kehtestatud lähenemisviise.

Artikkel 24

Pidev suutlikkus reageerida süsteemsetele riskidele

1. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve tagab, et tal on spetsialiseeritud ja pidev suutlikkus tõhusalt reageerida artiklites 22 ja 23 osutatud süsteemsete riskide materialiseerumise korral ning eelkõige seoses institutsioonidega, kellele on seotud süsteemne risk.

2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve täidab talle käesoleva määruse ja artikli 1 lõikes 2 osutatud õigusaktidega antud ülesandeid ning annab oma panuse sidusa ja koordineeritud kriiside ohjamise ja lahendamise korra toimimisse liidus.

Artikkel 25

Saneerimis- ja likvideerimismenetlused

1. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve aitab kaasa tõhusate ja järjepidevate saneerimis- ja likvideerimiskavade, kriisilukorras kasutatavate menetluste ja ennetusmeetmete väljatöötamisele ja koordineerimisele ning osaleb selles aktiivselt, et minimeerida iga-uguste pankrotiohtude süsteemset mõju.

2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võib töötada välja artikli 1 lõikes 2 osutatud seadusandlikes aktides täpsustatud regulaatiivsed ja rakenduslikud tehnilised standardid vastavalt artiklites 10 kuni 15 sätestatud korrale.

Artikkel 26

Investeeringute tagamise riiklike skeemide Euroopa süsteem

1. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve aitab tugevdada investeeringute tagamise riiklike skeemide Euroopa süsteemi, toimides talle käesoleva määrusega antava pädevuse raames, et tagada direktiivi 97/9/EÜ nõuetekohane kohaldamine, seades eesmärgiks tagada investeeringute tagamise riiklike skeemide küllaldane rahastamine asjaomaste finantsturu osaliste, ja kui see on asjakohane, ka kolmandates riikides asuvate äriühingute poolt, ning tagada kõigi investorite kõrgetasemelise kaitse kogu liitu hõlmavas ühtses raamistikus.

2. Investeeringute tagamise skeemide suhtes kohaldatakse artiklit 16, mis käsitleb Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve volitusi suuniste ja soovitude vastuvõtmiseks.

3. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võib töötada välja artikli 1 lõikes 2 osutatud seadusandlikes aktides täpsustatud regulaatiivsed ja rakenduslikud tehnilised standardid vastavalt artiklites 10 kuni 15 sätestatud korrale.

4. Artikli 81 kohasel käesoleva määruse läbivaatamisel pööratakse erilist tähelepanu lähenemisele seoses investeeringute tagamise riiklike skeemide Euroopa süsteemiga.

Artikkel 27

Kriiside lahendamise Euroopa süsteem ja selle rahastamiskord

1. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve aitab oma pädevusvaldkondades töötada välja meetodeid raskustesse sattunud finantsturu oluliste osaliste saneerimiseks ja likvideerimiseks viisil, mis välistab pankrotiohu edasikandumise ja võimaldab neid likvideerida nõuetekohaselt ja õigeaegselt, sealhulgas kasutades vajaduse korral ühtseid ja usaldusväärseid rahastamismehhanisme.

2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve aitab kaasa tööle, mida tehakse seoses võrdsete võimaluste tagamisega ning mis tahes selliste maksude ja osamaksete süsteemide kumulatiivsete mõjudega, mis võidakse kehtestada finantseerimisasutuste suhtes, et tagada koormuse õiglase jagamine ja stiimulid süsteemse riski piiramiseks osana ühtsest ja usaldusväärsest kriiside lahendamise raamistikust.

Artikli 81 kohasel käesoleva määruse läbivaatamisel pööratakse erilist tähelepanu Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve rolli võimalikule tugevdamisele osana kriiside ennetamise, ohjamise ja lahendamise raamistikust.

Artikkel 28

Ülesannete ja kohustuste delegerimine

1. Pädevad asutused võivad käesolevas artiklis sätestatud tingimustel delegerida ülesandeid ja kohustusi Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele või teistele pädevatele järelevalveasutustele, kui Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve või teised pädevad järelevalveasutused sellega nõustuvad. Liikmesriigid võivad kehtestada kohustuste delegerimisega seonduvad erimenetlused, mida asjaomase liikmesriigi pädevad asutused peavad järgima enne selliste delegerimiskokkulepete sõlmimist, ning piirata delegerimise ulatust, nii et see hõlmaks vaid seda, mis on vajalik piiriüleste finantsturu osaliste ja piiriüleste kontsernide tõhusaks järelevalveks.

2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ergutab ja lihtsustab ülesannete ja kohustuste delegerimist pädevate asutuste vahel, määrates kindlaks ülesanded ja kohustused, mida saab delegerida või ühiselt täita, ning edendades parimaid tavasid.

3. Ülesannete delegerimise tulemusena jaotuvad artikli 1 lõikes 2 osutatud õigusaktides sätestatud pädevused ümber. Delegeeritud kohustustega seonduvat menetlust, nende täitmist ning halduslikku ja kohtulikku kontrolli reguleerib selle liikmesriigi õigus, kelle asutusele kohustused delegeeritakse.

4. Pädevad asutused teavitavad Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet delegerimiskokkulepetest, mida nad kavatsesid sõlmida. Nad ei sõlmi kõnealuseid lepinguid enne ühe kuu möödumist Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teavitamisest.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võib kavandatud kokkuleppe kohta esitada arvamuse ühe kuu jooksul alates sellekohase teabe saamisest.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avaldab asjakohasel viisil kõik pädevate asutuste vahel sõlmitud delegerimiskokkulepped, et tagada kõigi asjaomaste isikute nõuetekohane teavitamine.

Artikkel 29

Ühine järelevalvekuultuur

1. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel on oluline roll liidu ühise järelevalvekuultuuri ja ühtsete järelevalvetavade kujundamisel ning ühtsete menetluste ja lähenemisviiside tagamisel kogu liidus. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel on vähemalt järgmised ülesanded:

- a) esitada pädevatele asutustele arvamusi;
 - b) edendada tõhusat kahe- ja mitmepoolset teabevahetust pädevate asutuste vahel, järgides samas asjakohastes liidu õigusaktides sätestatud konfidentsiaalsus- ja andmekaitseõuded;
 - c) aidata välja töötada kõrgekvaliteedilisi ja ühtseid järelevalvestandardeid, sealhulgas aruandlusstandardeid, ning rahvusvahelisi raamatupidamisstandardeid vastavalt artikli 1 lõikele 3;
 - d) vaadata läbi komisjoni vastuvõetud asjakohaste regulatiivsete ja rakenduslike tehniliste standardite ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve väljaantud suuniste ja soovitude kohaldamine ning teha vajaduse korral muudatusettepanekuid ning
 - e) koostada valdkondlikke ja valdkondadevahelisi koolitusprogramme, soodustada töötajate vahetust ning julgustada pädevaid asutusi rohkem kasutama lähetusi ja muid vahendeid.
2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võib vajaduse korral töötada välja uusi praktilisi meetmeid ja lähenemisevahendeid, et edendada ühtseid järelevalvealaseid lähenemisviise ja -tavasid.

Artikkel 30

Vastastikused eksperdihinnangud pädevate asutuste kohta

1. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve organiseerib ja koostab korrapäraselt vastastikuseid eksperdihinnanguid pädevate asutuste mõne toimuingu või kogu tegevuse kohta, et täiendavalt suurendada järelevalvetulemuste sidusust. Selleks töötab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve välja meetodid, mille kohaselt asjaomaseid asutusi objektiivselt hinnata ja võrrelda. Vastastikuste eksperdihinnangute teostamisel võetakse arvesse olemasolevat teavet asjaomase pädeva asutuse kohta ning asjaomase asutuse suhtes juba läbiviidud hindamisi.

2. Vastastikused eksperdihinnangud hõlmavad vähemalt järgmiste elementide hindamist:

- a) pädeva asutuse ressursside ja juhtimiskorra vastavus vajadustele, eelkõige seoses artiklites 10 kuni 15 osutatud regulatiivsete tehniliste standardite ja rakenduslike tehniliste

standardite ning artikli 1 lõikes 2 osutatud õigusaktide tõhustamise ja suutlikkusega võtta arvesse turusuundumusi;

- b) liidu õiguse ja järelevalvetavade, sealhulgas artiklite 10 kuni 16 kohaselt vastu võetud regulatiivsete tehniliste standardite ja rakenduslike tehniliste standardite, suuniste ja soovitude kohaldamisel saavutatud lähenemise aste ning hinnang selle kohta, mil määral järelevalvetavad võimaldavad saavutada liidu õiguses sätestatud eesmärgi;
- c) mõne pädeva asutuse välja töötatud parimad tavad, mille võiksid üle võtta ka teised pädevad asutused;
- d) liidu õigusaktide rakendamisel vastu võetud sätete täitmise tagamisel saavutatud tulemuslikkus ja lähenemise aste, sealhulgas vastutavate isikute suhtes haldusmeetmete ja sanktsioonide kohaldamine, kui nimetatud sätteid ei ole järgitud.

3. Vastastikuse eksperdihinnangu alusel võib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve anda artikli 16 kohaseid suuniseid ja soovitusi. Vastavalt artikli 16 lõikele 3 püüavad pädevad asutused järgida Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve suunist ja soovitusi. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võtab vastastikuse eksperdihinnangu tulemusi artiklite 10 kuni 15 kohaste regulatiivsete või rakenduslike tehniliste standardite eelnõude väljatöötamisel arvesse.

4. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teeb vastastikustes eksperdihinnangutes kindlakstehtud parimad tavad üldsusele kättesaadavaks. Lisaks võib teha üldsusele kättesaadavaks kõik muud vastastikuste eksperdihinnangute tulemused, juhul kui pädev asutus, kelle suhtes vastastikust eksperdihinnangut läbi viiakse, annab selleks oma nõusoleku.

Artikkel 31

Koordineerimine

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve koordineerib üldiselt pädevate asutuste tegevust, eelkõige juhul, kui ebasoodsad arengutendentsid võivad tõsiselt ohustada finantsturgude nõuetekohast toimimist ja terviklikkust või liidu finantssüsteemi stabiilsust.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve soodustab liidu koordineeritud meetmete võtmist, tehes selleks muu hulgas järgmist:

- a) lihtsustades teabevahetust pädevate asutuste vahel;
- b) määrates kindlaks kõigile asjaomastele pädevatele asutustele kättesaadavaks tehtava teabe ulatuse ja, kui see on võimalik ja asjakohane, kontrollides selle usaldusväärsust;

- c) viies pädevate asutuste taotlusel või omal algatusel läbi mittesiduvat vahendamist, ilma et see piiraks artikli 19 kohaldamist;
- d) teavitades Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu viivitamata mis tahes võimalikust eriolukorrast;
- e) võttes finantsturgude toimimist ohustada võivate arengute korral kõik asjakohased meetmed, et hõlbustada asjaomaste pädevate asutuste võetavate meetmete kooskõlastamist;
- f) koondades kesksüsteemi pädevatelt asutustelt artiklite 21 ja 35 kohaselt saadud teabe, mis on saadud rohkem kui ühes liikmesriigis tegutsevate finantsturu osaliste aruandekohustuse tulemusena. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve jagab seda teavet teiste asjakohaste pädevate asutustega.

Artikkel 32

Turusuundumuste hindamine

1. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve jälgib ja hindab turusuundumusi oma pädevusvaldkonnas ja vajaduse korral teavitab Euroopa Järelevalveasutust (Euroopa Pangandusjärelevalve), Euroopa Järelevalveasutust (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionidejärelevalve), Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu, Euroopa Parlamenti, nõukogu ja komisjoni asjakohastest mikro-osaldatavuse suundumustest ning võimalikest riskidest ja nõrkadest kohtadest. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve lisab oma hinnangutesse majandusanalüüsi turgude kohta, kus finantsturu osalised toimivad, ning hinnangu selle kohta, milline on võimalike turusuundumuste mõju sellistele finantsturu osalistele.
2. Koostöös Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukoguga algatab ja koordineerib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve eelkõige kogu liitu hõlmavaid hinnanguid finantsturu osaliste kohanemisvõime kohta ebasoodsate turusuundumuste korral. Selleks töötab ta pädevate asutuste jaoks välja järgmise:
 - a) ühtsed meetodid, mille kohaselt hinnata majanduslike steenaariumide mõju finantsturu osalise finantsseisundile;
 - b) ühtsed lähenemisviisid finantsturu osaliste kohanemisvõimet käsitlevate hindamiste tulemuste edastamise kohta;
 - c) ühine metoodika konkreetsete toodete omaduste ja levitamistoimingute mõju hindamiseks finantsturu osalise finantsseisundile ja investoritele ning tarbijate teavitamisele.
3. Ilma et see piiraks määruse (EÜ) nr 1092/2010 kohaseid Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu ülesandeid, esitab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve vähemalt kord aastas ja vajaduse korral sagedamini Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogule oma pädevusvaldkonnas suundumuste, võimalike riskide ja nõrkade kohtade hinnangu.

Kõnealustes hinnangutes liigitab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve peamised riskid ja nõrgad kohad ning teeb vajaduse korral ennetavate meetmete või parandusmeetmete ettepanekud.

4. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve tagab, et piisaval määral võetakse arvesse valdkondadevahelisi arengutendentse, riske ja nõrku kohti, tehes selleks ühiskomitee kaudu tihedat koostööd Euroopa Järelevalveasutusega (Euroopa Pangandusjärelevalve) ja Euroopa Järelevalveasutusega (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionidejärelevalve).

Artikkel 33

Rahvusvahelised suhted

1. Ilma et see piiraks liikmesriikide ja liidu institutsioonide pädevust, võib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve luua kontakte ja sõlmida halduskokkuleppeid järelevalveasutuste, rahvusvaheliste organisatsioonide ja kolmandate riikide valitsusasutustega. Kõnealused kokkulepped ei loo liidule ja selle liikmesriikidele õiguslike kohustusi ega takista liikmesriike ning nende pädevaid asutusi sõlmimast kahe- või mitmepoolseid kokkuleppeid kolmandate riikidega.

2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve aitab ette valmistada kolmandate riikide järelevalvekorra samaväärsust käsitlevaid otsuseid vastavalt artikli 1 lõikes 2 osutatud õigusaktidele.

3. Artikli 43 lõikes 5 osutatud aruandes nimetab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve rahvusvaheliste organisatsioonide või kolmandate riikide haldusasutustega sõlmitud halduskokkulepped ning vastavusotsuste ettevalmistamisel antud abi.

Artikkel 34

Muud ülesanded

1. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võib Euroopa Parlamendi, nõukogu või komisjoni taotlusel või omal algatusel esitada Euroopa Parlamendile, nõukogule või komisjonile arvamusi kõigis tema pädevusvaldkonda kuuluvates küsimustes.

2. Seoses direktiivi 2004/39/EÜ (nagu seda on muudetud direktiiviga 2007/44/EÜ) reguleerimisalasse kuuluvate ühinemiste ja omandamistega seotud usaldatavusnormatiivide täitmise hindamisega, mis kõnealuse direktiivi kohaselt eeldavad vähemalt kahe liikmesriigi pädevate asutuste vastastikusi konsultatsioone, võib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ühe asjaomase pädeva asutuse taotlusel anda välja ja avaldada arvamuse, mis käsitleb usaldatavusnormatiivide täitmise hindamist, välja arvatud direktiivi 2004/39/EÜ artikli 10b punktis e sätestatud kriteeriumidega seonduvat. Arvamus esitatakse viivitamata ja igal juhul enne hindamisperioodi lõppu vastavalt direktiivile 2004/39/EÜ (nagu seda on muudetud direktiiviga 2007/44/EÜ). Valdkondadele, mille kohta Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võib esitada arvamuse, kohaldatakse artiklit 35.

Artikkel 35**Teabe kogumine**

1. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve taotlusel annavad liikmesriikide pädevad asutused Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele kogu teabe, mida on vaja käesoleva määrusega ettenähtud ülesannete täitmiseks, eeldusel et asjaomane teave on neile seaduslikult kättesaadav ja tingimusel, et teabenõue on asjaspepuutuva ülesande sisu jaoks vajalik.
2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võib ka nõuda, et teavet esitataks korrapärase ajavahemike järel ja kindlas vormis. Võimaluse korral kasutatakse kõnealuste teabenõuete puhul ühtseid aruandlusvorme.
3. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võib liikmesriigi pädeva asutuse nõuetekohaselt põhjendatud taotluse alusel anda teavet, mis on vajalik pädeva asutuse ülesannete täitmiseks, järgides asjaomase valdkonna õigusaktides ja artiklis 70 kehtestatud ametisaladuse hoidmise kohustust.
4. Enne teabe nõudmist vastavalt käesolevale artiklile ning selleks, et vältida topeltaruandlust, võtab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve arvesse olemasolevat asjakohast statistikat, mida koostavad ja levitavad Euroopa statistikasüsteem ja Euroopa Keskpangade Süsteem.
5. Kui teave ei ole kättesaadav või kui pädevad asutused ei tee seda õigeaegselt kättesaadavaks, võib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitada nõuetekohaselt põhjendatud teabenõude asjaomase liikmesriigi teistele järelevalveasutustele, finantsvaldkonna eest vastutavale ministeeriumile (juhul kui ministeeriumi käsutuses on usaldatavusnormatiivide täitmiseiga seotud teavet), keskpangale või statistikaametile.
6. Kui teave ei ole kättesaadav või kui seda ei tehta lõigete 1 või 5 alusel õigeaegselt kättesaadavaks, võib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitada nõuetekohaselt põhjendatud teabenõude otse asjaomasele finantsturu osalisele. Põhjendatud teabenõudes selgitatakse, miks asjaomaseid finantsturu osalisi käsitlevat teavet vajatakse.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teavitab pädevaid asutusi käesoleva lõike ja lõike 5 kohastest teabenõuetest.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve taotlusel aitavad pädevad asutused Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel teavet koguda.

7. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võib kasutada käesoleva artikli alusel saadud konfidentsiaalset teavet ainult käesoleva määrusega ettenähtud ülesannete täitmiseks.

Artikkel 36**Suhted Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukoguga**

1. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teeb korrapäraselt tihedat koostööd Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukoguga.

2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esitab Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogule korrapäraselt ja õigeaegselt teavet, mida kõnealusel nõukogul on vaja oma ülesannete täitmiseks. Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu ülesannete täitmiseks vajalikud andmed, mis ei ole kokkuvõtlikul kujul või koondvormis, esitatakse põhjendatud taotluse korral viivitamata Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogule vastavalt määruse (EL) nr 1092/2010 artiklile 15. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve kehtestab koos Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukoguga sobiva sisekorra eelkõige üksikuid finantsturu osalisi puudutava konfidentsiaalse teabe edastamiseks.

3. Kooskõlas artiklitega 4 ja 5 tagab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve, et määruse (EL) nr 1092/2010 artikli 16 kohastele Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu hoiatustele ja soovitudele järgnevad nõuetekohaseid järeelmeetmeid.

4. Pärast Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu hoiatuse või soovitusel saamist korraldab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve viivitamata järelevalvenõukogu koosoleku ja hindab sellise hoiatuse või soovitusel mõju oma ülesannete täitmisele.

Asjakohase otsustamismenetluse käigus teeb Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve otsuse meetmete kohta, mis tuleb kooskõlas käesoleva määrusega antud volitustega võtta, et lahendada hoiatustes või soovitudes tõstatatud küsimusi.

Kui Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ei järgi soovitusel, põhjendab ta seda Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogule ja nõukogule.

5. Vajaduse korral kasutab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve käesoleva määrusega antud volitusi, et tagada selliste hoiatuste või soovitusel järeelmeetmed, mida Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu annab liikmesriigi pädevale järelevalveasutusele.

Kui adressaat ei kavatse Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu soovitusel järgida, teatab ta sellest järelevalvenõukogule ja põhjendab oma otsust.

Kui pädev asutus teavitab nõukogu ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu määruse (EÜ) nr 1092/2010 artikli 17 kohaselt, võtab ta nõuetekohaselt arvesse järelevalvenõukogu seisukohti.

6. Käesoleva määrusega kehtestatud ülesannete täitmisel võtab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve nõuetekohaselt arvesse Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu hoiatusi ja soovitusi.

Artikkel 37**Väärtpaberituru sidusrühmade kogu**

1. Sidusrühmadega konsulteerimise hõlbustamiseks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ülesannetega seotud valdkondades luuakse väärtpaberituru sidusrühmade kogu. Väärtpaberituru sidusrühmade koguga konsulteeritakse artiklite 10 kuni 15 kohaselt võetavate meetmete osas seoses regulatiivsete tehniliste standardite ja rakenduslike tehniliste standarditega ning artikli 16 kohaselt võetavate meetmete osas seoses suuniste ja soovitusel osas, kui need ei puuduta üksikuid finantsturu osalisi. Kui meetmeid tuleb võtta kiiresti ja konsulteerimine ei ole võimalik, teavitatakse väärtpaberituru sidusrühmade kogu nii kiiresti kui võimalik.

Väärtpaberituru sidusrühmade kogu tuleb kokku vähemalt neli korda aastas.

2. Väärtpaberituru sidusrühmade kogusse kuulub 30 liiget, kes võrdses osas esindavad liidus tegutsevaid finantsturu osalisi, nende töötajate esindajaid, samuti tarbijaid, finantsteenuste kasutajaid ja VKE-de esindajaid. Vähemalt viis liiget on sõltumatud tippteadlased. Finantsturu osalisi esindab kümme liiget.

3. Väärtpaberituru sidusrühmade kogu liikmed määrab järelevalvenõukogu asjakohaste sidusrühmade ettepanekul. Otsuse tegemisel tagab järelevalvenõukogu nii palju kui võimalik asjakohase geograafilise ja soolise tasakaalu ning sidusrühmade esindatuse kogu liidu piires.

4. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve annab kogu vajaliku teabe, mille suhtes kohaldatakse artiklis 70 sätestatud ametisalduse hoidmise kohustust, ja tagab väärtpaberituru sidusrühmade kogule piisava abi sekretariaaditeenuste valdkonnas. Mittetulundusorganisatsioonide esindava väärtpaberituru sidusrühmade kogu liikmete jaoks kehtestatakse nõuetekohane hüvitis, seda ei kohaldata tööstuse esindajate suhtes. Sidusrühmade kogu võib luua tehniliste küsimustega tegelevaid töörühmi. Väärtpaberituru sidusrühmade kogu liikmete volitused kestavad kaks ja pool aastat, pärast mida tuleb läbi viia uus valikumenetlus.

Väärtpaberituru sidusrühmade kogu liikmed võivad olla valitud kaheks järjestikuseks ametiajaks.

5. Väärtpaberituru sidusrühmade kogu võib esitada Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele arvamusi ja nõuandeid kõikides küsimustes, mis on seotud Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ülesannetega, pöörates erilist tähelepanu artiklites 10–16, 29, 30 ja 32 sätestatud ülesannetele.

6. Väärtpaberituru sidusrühmade kogu võtab kahe kolmandiku liikmete häälteenamusega vastu oma kodukorra.

7. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avalikustab väärtpaberituru sidusrühmade kogu arvamused ja nõuanded ning asjakohaste konsultatsioonide tulemused.

Artikkel 38

Kaitsemeetmed

1. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve tagab, et artiklite 18 või 19 kohaselt vastu võetud otsused ei ole mingil moel vastuolus liikmesriikide eelarvepädevusega.

2. Kui liikmesriik leiab, et artikli 19 lõike 3 kohane otsus on vastuolus tema eelarvepädevusega, võib ta kahe nädala jooksul pärast Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve otsuse esitamist pädevatele asutustele teatada Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele ja komisjonile, et pädev asutus kõnealust otsust ei rakenda.

Liikmesriik põhjendab kõnealuses teatises selgelt ja üksikasjalikult, miks ja kuidas kõnealune otsus on vastuolus tema eelarvepädevusega.

Kõnealuse teatise esitamise korral Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve otsus peatatakse.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teavitab liikmesriiki ühe kuu jooksul pärast liikmesriigi sellekohase teatise saamist sellest, kas ta jääb oma otsuse juurde, muudab oma otsust või tühistab selle. Juhul kui Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve jääb oma otsuse juurde või muudab seda, teeb ta avalduse selle kohta, et eelarvepädevust ei mõjutata.

Kui Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve jääb oma otsuse juurde, võtab nõukogu ühel oma koosolekul, mis toimub hiljemalt kahe kuu jooksul pärast seda, kui Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve on vastavalt neljandale lõigule teavitanud asjaomast liikmesriiki, hääletamisel antud häälte enamusega vastu otsuse selle kohta, kas Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve otsus tuleb jätta jõusse.

Kui nõukogu pärast asjaomase küsimuse arutamist ei võta vastavalt viiendale lõigule vastu otsust Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve otsuse jõusse jätta, lõpetatakse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve otsuse kohaldamine.

3. Kui liikmesriik leiab, et artikli 18 lõike 3 kohane otsus on vastuolus tema eelarvepädevusega, võib ta kolme tööpäeva jooksul pärast Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve otsuse pädevale asutusele teatavaks tegemist teatada Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele, komisjonile ja nõukogule, et pädev asutus kõnealust otsust ei rakenda.

Liikmesriik põhjendab kõnealuses teatises selgelt ja üksikasjalikult, miks ja kuidas kõnealune otsus on vastuolus tema eelarvepädevusega.

Kõnealuse teatise esitamise korral Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve otsus peatatakse.

Nõukogu kutsub kümne tööpäeva jooksul kokku koosoleku ja teeb oma liikmete lihthäälteenamusega otsuse selle kohta, kas tühistada Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve otsus.

Kui nõukogu pärast asjaomase küsimuse arutamist ei võta vastavalt neljandale lõigule vastu otsust Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve otsuse tühistada, lõppeb Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve otsuse peatumine.

4. Kui nõukogu on teinud kooskõlas lõikega 3 otsuse artikli 18 lõikega 3 seonduvat Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve otsust mitte tühistada ning kui asjaomane liikmesriik leiab endiselt, et kõnealune Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve otsus on vastuolus tema eelarvepädevusega, võib asjaomane liikmesriik teavitada sellest komisjoni ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet ning paluda nõukogul küsimus uuesti läbi vaadata. Asjaomane liikmesriik põhjendab selgelt, miks ta nõukogu otsusega ei nõustu.

Nõukogu kinnitab nelja nädala jooksul pärast esimeses lõigus osutatud teavitamist oma algse otsuse või teeb uue otsuse kooskõlas lõikega 3.

Nõukogu võib nelja nädala pikkust ajavahemikku pikendada veel nelja nädala võrra, kui juhtumi konkreetsed asjaolud seda nõuavad.

5. Käesoleva artikli mis tahes kuritarvitamine – eelkõige seoses sellise Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve otsusega, millel ei ole märkimisväärset või sisulist mõju liikmesriigi eelarvele – on keelatud kui siseturuga kokkusobimatu.

Artikkel 39

Otsustamismenetlus

1. Enne käesoleva määruse kohase otsuse tegemist teavitab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve nimelist adressaati otsuse tegemise kavatsusest, määraes tähtaja, mille jooksul võib adressaat kõnealusel küsimuses esitada oma seisukohti, võttes täielikult arvesse küsimuse kiireloomulisust, keerukust ja võimalikke tagajärgi. Seda kohaldatakse *mutatis mutandis* artikli 17 lõikes 3 osutatud soovitusete suhtes.
2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve otsuses tuleb märkida otsuse aluseks olevad asjaolud.
3. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve otsuse adressaate teavitatakse käesoleva määruse kohastest õiguskaitselahenditest.
4. Kui Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võtab vastu artikli 18 lõigete 3 või 4 kohase otsuse, vaatab ta selle läbi asjakohase ajavahemiku järel.
5. Artiklite 17, 18 või 19 kohased Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve otsused avalikustatakse ning esitatakse asjaomase pädeva asutuse või finantsturu osalise andmed ja otsuse põhisisu, välja arvatud juhul, kui selline avalikustamine on vastuolus finantsturu osaliste õigustatud huviga nende ärisaladuste hoidmisel või võiks tõsiselt ohustada finantsturgude nõuetekohast toimimist ja terviklikkust või liidu finantssüsteemi kui terviku või selle osa stabiilsust.

III PEATÜKK

ÜLESEHITUS

1. JAGU

Järelevalvenõukogu

Artikkel 40

Koosseis

1. Järelevalvenõukogusse kuuluvad:
 - a) eesistuja, kellel ei ole hääleõigust;
 - b) igas liikmesriigis finantsturu osaliste järelevalve eest vastutava avaliku sektori asutuse juht, kes osaleb järelevalvenõukogu kohtumistel isiklikult vähemalt kaks korda aastas;
 - c) üks komisjoni esindaja, kellel ei ole hääleõigust;
 - d) üks Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu esindaja, kellel ei ole hääleõigust;

e) üks esindaja kummastki ülejäänud kahest Euroopa järelevalveasutusest, kellel ei ole hääleõigust.

2. Järelevalvenõukogu kutsub kokku koos väärtpaberituru sidusrühmade koguga peetava koosoleku korrapäraselt vähemalt kaks korda aastas.

3. Iga pädev asutus nimetab oma asutusest kõrgetasemelise asendusliikme, kes võib asendada lõike 1 punktis b osutatud järelevalvenõukogu liiget, kui viimane ei saa kohtumisel osaleda.

4. Liikmesriigis, kus on rohkem kui üks käesoleva määruse kohaselt järelevalve eest vastutav ametiasutus, lepivad kõnealused asutused kokku, kes on nende ühine esindaja. Kui järelevalvenõukogu arutab küsimust, mis ei kuulu lõike 1 punktis b osutatud liikme poolt esindatud liikmesriigi asutuse pädevusse, võib asjaomane liige siiski võtta kaasa liikmesriigi asjaomase pädeva asutuse esindaja, kellel ei ole hääleõigust.

5. Direktiivi 94/9/EÜ reguleerimisalas tegutsemisel võib lõike 1 punktis b osutatud järelevalvenõukogu liiget saata liikmesriigi sellise asutuse esindaja, mis haldab investeringute tagamise skeeme liikmesriigis, kusjuures kõnealusel esindajal ei ole hääleõigust.

6. Järelevalvenõukogu võib lubada oma töös osaleda vaatlejatel.

Tegevdirektor võib osaleda järelevalvenõukogu koosolekul hääleõiguseta.

Artikkel 41

Asutusesised komiteed ja töörühmad

1. Järelevalvenõukogu võib teatavate ülesannete täitmiseks moodustada asutusesiseid komiteesid või töörühmi ning delegeerida kõnealustele sisekomiteedele või töörühmadele ja juhatusele või eesistujale teatavaid selgelt kindlaks määratud ülesandeid ja otsuseid.

2. Artikli 19 kohaldamiseks moodustab järelevalvenõukogu erimeelsuste erapooletuks lahendamiseks sõltumatu töörühma, kuhu kuuluvad eesistuja ja kaks järelevalvenõukogu liiget, kes ei ole erimeelsusel olevate pädevate asutuste esindajad, kelle huvisid konflikt ei puuduta ja kes ei ole asjaomase pädeva asutusega otseselt seotud.

3. Töörühm teeb kooskõlas artikli 19 lõikega 2 otsuse ettepaneku, mis esitatakse järelevalvenõukogule lõplikuks vastuvõtmiseks artikli 44 lõike 1 kolmandas lõigus sätestatud korras.

4. Järelevalvenõukogu võtab vastu lõikes 2 osutatud töörühma kodukorra.

*Artikkel 42***Sõltumatus**

Eesistuja ja järelevalvenõukogu hääleõigusega liikmed täidavad käesoleva määrusega neile pandud ülesandeid sõltumatult ja objektiivselt üksnes liidu kui terviku huvides ning nad ei küsi ega võta vastu juhiseid liidu institutsioonidelt ja asutustelt, liikmesriikide valitsustelt ega muudelt avalik- või eraõiguslikelt isikutelt.

Liikmesriigid, liidu institutsioonid või asutused ega ükski muu avalik- või eraõiguslik isik ei püüa järelevalvenõukogu liikmeid nende ülesannete täitmisel mõjutada.

*Artikkel 43***Ülesanded**

1. Järelevalvenõukogu annab juhiseid Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve tegevuseks ja teeb II peatüki kohaseid otsuseid.

2. Järelevalvenõukogu võtab vastu arvamusi, soovitusi ja otsuseid ning annab II peatüki kohaseid nõuandeid.

3. Järelevalvenõukogu määrab oma eesistuja.

4. Järelevalvenõukogu võtab igal aastal enne 30. septembrit juhatuse ettepaneku alusel vastu Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve järgmise aasta tööprogrammi ning edastab selle teavitamise eesmärgil Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile.

Tööprogramm võetakse vastu, ilma et see piiraks iga-aastase eelarvemenetluse kohaldamist, ning seejärel avalikustatakse.

5. Järelevalvenõukogu võtab juhatuse ettepaneku põhjal vastu artikli 53 lõikes 7 osutatud aruande kavandil põhineva Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve tegevust käsitleva aastaaruande, sealhulgas eesistuja ülesannete täitmise kohta, ning edastab nimetatud aruande iga aasta 15. juuniks Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile, kontrollikojale ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele. Aruanne avalikustatakse.

6. Järelevalvenõukogu võtab vastu Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve mitmeaastase tööprogrammi ning edastab selle teavitamise eesmärgil Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile.

Mitmeaastane tööprogramm võetakse vastu, ilma et see piiraks iga-aastase eelarvemenetluse kohaldamist, ning seejärel avalikustatakse.

7. Järelevalvenõukogu võtab eelarve vastu artiklis 63 sätestatud korras.

8. Järelevalvenõukogul on distsiplinaarvõim eesistuja ja tegev-direktori üle ning ta võib nad kõrvaldada ametist artikli 48 lõikes 5 ja artikli 51 lõikes 5 sätestatud korras.

*Artikkel 44***Otsuste tegemine**

1. Järelevalvenõukogu otsused võetakse vastu liikmete lihthäälteenamusega. Igal liikmel on üks hääl.

Artiklites 10 kuni 16 osutatud õigusaktide ning artikli 9 lõike 5 kolmanda lõigu ja VI peatüki kohaselt võetud meetmete ja otsuste puhul teeb järelevalvenõukogu erandina käesoleva lõike esimesest lõigust otsused oma liikmete kvalifitseeritud häälteenamusega vastavalt ELi lepingu artikli 16 lõikele 4 ning üleminekusätteid käsitleva protokoll (nr 36) artiklile 3.

Artikli 19 lõike 3 kohaste, konsolideeriva järelevalveasutuse otsuste puhul käsitatakse töörühma esitatud otsus vastuvõetuks, kui see kiidetakse heaks lihthäälteenamusega, v.a juhul kui see lükkatakse tagasi liikmete poolt, kes moodustavad sellise blokeeriva vähemuse, nagu on määratletud ELi lepingu artikli 16 lõikes 4 ning üleminekusätteid käsitleva protokoll (nr 36) artiklis 3.

Kõikide teiste artikli 19 lõike 3 kohaste otsuste puhul võetakse töörühma poolt esitatud otsus vastu järelevalvenõukogu liikmete lihthäälteenamusega. Igal liikmel on üks hääl.

2. Järelevalvenõukogu koosolek kutsutakse kokku eesistuja kutsel tema enda algatusel või vähemalt ühe kolmandiku liikmete taotlusel ning koosolekut juhivad eesistuja.

3. Järelevalvenõukogu võtab vastu ja avalikustab oma kodukorra.

4. Kodukorras sätestatakse üksikasjalikult hääletamiskord, sealhulgas vajaduse korral ka kvoorumiga seotud reeglid. Hääleõigusega liikmed ja vaatlejad, välja arvatud eesistuja ja tegev-direktor, ei osale järelevalvenõukogu aruteludel, kus käsitletakse konkreetseid finantsturu osalisi, kui artikli 75 lõikes 3 või artikli 1 lõikes 2 osutatud õigusaktides ei ole sätestatud teisti.

2. JAGU

Juhatus*Artikkel 45***Koosseis**

1. Juhatusse kuuluvad eesistuja ja kuus muud järelevalvenõukogu liiget, kelle on valinud endi seast järelevalvenõukogu hääleõigusega liikmed.

Kõigil juhatuse liikmetel peale eesistuja on asendusliige, kes võib asendada juhatuse liiget, kellel ei ole võimalik koosolekul osaleda.

Järelevalvenõukogu poolt valitud liikmete ametiaeg on kaks ja pool aastat. Seda ametiaega võib üks kord pikendada. Juhatusesse koosseisu puhul on tagatud tasakaalustatud ja proportsionaalne esindatus ning see kajastab liitu tervikuna. Ametiajad on osaliselt kattuvad ning kohaldatakse asjakohast roteerumiskorda.

2. Juhatus võtab vastu otsused kohalviivate liikmete hääleenamusega. Igal liikmel on üks hääl.

Tegevdirektor ja komisjoni esindaja osalevad juhatusesse koosolekul hääleõigusega.

Komisjoni esindajal on õigus hääletada artiklis 63 osutatud küsimustes.

Juhatus võtab vastu ja avalikustab oma kodukorra.

3. Juhatus kutsutakse kokku eesistuja kutsel tema algatusel või vähemalt ühe kolmandiku liikmete taotlusel ning koosolekut juhivad eesistuja.

Juhatusesse koosolekud toimuvad vähemalt enne iga järelevalvenõukogu koosolekut ja nii tihti, kui juhatus vajalikuks peab. Juhatusesse korralised koosolekud toimuvad vähemalt viis korda aastas.

4. Juhatusesse liikmeid võivad tulenevalt kodukorrast abistada nõustajad või eksperdid. Hääleõigusega liikmed, välja arvatud tegevdirektor, ei osale juhatusesse aruteludel, kus käsitletakse konkreetseid finantsturu osalisi.

Artikkel 46

Sõltumatus

Juhatusesse liikmed täidavad oma ülesandeid sõltumatult ja objektiivselt üksnes liidu kui terviku huvides ning nad ei küsi ega võta vastu juhatusesse liidu institutsioonidelt ja asutustelt, liikmesriikide valitsustelt ja muudelt avalik- või eraõiguslikelt isikutelt.

Liikmesriigid, liidu institutsioonid ja asutused ega ükski muu avalik- või eraõiguslik isik ei püüa juhatusesse liikmeid nende ülesannete täitmisel mõjutada.

Artikkel 47

Ülesanded

1. Juhatus tagab, et Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve täidab oma kohustusi ja talle pandud ülesandeid vastavalt käesolevale määrusele.

2. Juhatus esitab järelevalvenõukogule vastuvõtmiseks igaaastase ja mitmeaastase tööprogrammi.

3. Juhatus kasutab oma eelarvepädevust vastavalt artiklitele 63 ja 64.

4. Juhatus võtab vastu Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve personalipoliitika kava ja vastavalt artikli 68 lõikele 2 vajalikud Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirjade (edaspidi „personalieeskirjad“) rakendusmeetmed.

5. Juhatus võtab vastavalt artiklile 72 vastu erisätteid, mis käsitlevad Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve dokumentidele juurdepääsu õigust.

6. Juhatus teeb artikli 53 lõikes 7 osutatud aruande kavandi alusel ettepaneku Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve tegevust ja selle eesistuja ülesandeid kajastava aastaaruande kohta, mis esitatakse kinnitamiseks järelevalvenõukogule.

7. Juhatus võtab vastu ja avalikustab oma kodukorra.

8. Juhatus nimetab apellatsiooninõukogu liikmed ametisse ja vabastab nad ametist kooskõlas artikli 58 lõigetega 3 ja 5.

3. JAGU

Eesistuja

Artikkel 48

Ametisse nimetamine ja ülesanded

1. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet esindab eesistuja, kes on täiskohaga sõltumatu spetsialist.

Eesistuja vastutab järelevalvenõukogu töö ettevalmistamise eest ning juhatab nii järelevalvenõukogu kui ka juhatusesse koosolekuid.

2. Järelevalvenõukogu nimetab eesistuja ametisse pärast avalikku valikumenetlust, arvestades pädevust, oskusi ning teadmisi finantsturu osaliste ja finantsturgude kohta ning kogemusi finantsjärelevalve ja -regulatsiooni valdkonnas.

Enne kui kandidaat asub oma kohustusi täitma ja kuni üks kuu pärast tema valimist järelevalvenõukogu poolt võib Euroopa Parlament pärast järelevalvenõukogu valitud kandidaadi ärakuulamist esitada vastuväiteid valitud isiku nimetamise kohta.

Samuti valib järelevalvenõukogu oma liikmete seast asendusliikme, kes täidab eesistuja kohustusi tema puudumise korral. Kõnealust asendusliiget ei tohi valida juhatusesse liikmete seast.

3. Eesistuja ametiaeg on viis aastat ja seda võib ühe korra pikendada.

4. Eesistuja viie aasta pikkuse ametiaja lõpule eelneva üheksa kuu jooksul hindab järelevalvenõukogu järgmist:

a) esimesel ametiajal saavutatud tulemused ja nende saavutamise viis;

b) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ülesanded ja nõuded järgmistel aastatel.

Järelevalvenõukogu võib hinnangut arvesse võttes pikendada eesistuja ametiaega üks kord, tingimusel et Euroopa Parlament kiidab selle heaks.

5. Eesistuja võib ametist vabastada üksnes Euroopa Parlament järelevalvenõukogu otsuse alusel.

Eesistuja ei või takistada järelevalvenõukogu arutamast eesistujaga seotud küsimusi, eriti vajadust ta ametist vabastada, ning ta ei osale selliste küsimuste arutamisel.

Artikkel 49

Sõltumatus

Ilma et see piiraks järelevalvenõukogu rolli seoses eesistuja ülesannetega, ei küsi ega võta eesistuja vastu juhiseid liidu institutsioonidelt ja asutustelt, liikmesriikide valitsustelt ja muudelt avalik- või eraõiguslikelt isikutelt.

Liikmesriigid, liidu institutsioonid või asutused ega ükski muu avalik- või eraõiguslik isik ei püüa eesistujat tema ülesannete täitmisel mõjutada.

Vastavalt artiklis 68 osutatud personalieeskirjadele on eesistujal ka pärast ametist lahkumist endiselt siduv kohustus käituda ausalt ja diskreetselt, kui talle pakutakse teatud ametikohta või soodustusi.

Artikkel 50

Aruandlus

1. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad kutsuda eesistuja või tema asendusliikme tegema avaldusi, austades täielikult tema sõltumatust. Eesistuja teeb Euroopa Parlamendis avaldusi ning vastab selle liikmete kõikidele küsimustele iga kord, kui seda palutakse.

2. Kui Euroopa Parlament seda nõuab, esitab eesistuja vähemalt 15 päeva enne lõikes 1 osutatud avalduse tegemist Euroopa Parlamendile kirjaliku aruande Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve tegevuse kohta.

3. Lisaks artiklites 11–18, 20 ja 33 osutatud teabele sisaldab aruanne ka Euroopa Parlamendi poolt konkreetselt nõutud asjakohast teavet.

4. JAGU

Tegevdirektor

Artikkel 51

Ametisse nimetamine

1. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet juhib tegevdirektor, kes on täiskohaga sõltumatu spetsialist.

2. Järelevalvenõukogu nimetab tegevdirektori ametisse pärast avalikku valikumenetlust ja Euroopa Parlamendi heakskiitu, arvestades pädevust, oskusi ning teadmisi finantsturu osaliste ja finantsturgude kohta, kogemusi finantsjärelevalve ja -regulatsiooni valdkonnas ning juhtimiskogemust.

3. Tegevdirektori ametiaeg on viis aastat ja seda võib ühe korra pikendada.

4. Tegevdirektori ametiaja lõpule eelneva üheksa kuu jooksul hindab järelevalvenõukogu eelkõige järgmist:

- a) esimesel ametiajal saavutatud tulemused ja nende saavutamise viis;
- b) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ülesanded ja nõuded järgmistel aastatel.

Järelevalvenõukogu võib esimeses lõigus osutatud hinnangut arvestades pikendada tegevdirektori ametiaega ühe korra.

5. Tegevdirektori võib ametist vabastada üksnes järelevalvenõukogu otsusega.

Artikkel 52

Sõltumatus

Ilma et see piiraks juhatuse ja järelevalvenõukogu vastavat rolli seoses tegevdirektori ülesannetega, ei küsi ega võta tegevdirektor vastu juhiseid liidu institutsioonidelt või asutustelt, liikmesriikide valitsustelt ja muudelt avalik- või eraõiguslikelt isikutelt.

Liikmesriigid, liidu institutsioonid või asutused ega ükski muu avalik- või eraõiguslik isik ei püüa tegevdirektorit tema ülesannete täitmisel mõjutada.

Vastavalt artiklis 68 osutatud personalieeskirjadele on tegevdirektoril ka pärast ametist lahkumist endiselt siduv kohustus käituda ausalt ja diskreetselt, kui talle pakutakse teatud ametikohta või soodustusi.

Artikkel 53

Ülesanded

1. Tegevdirektor vastutab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve juhtimise eest ja valmistab ette juhatuse tööd.

2. Tegevdirektor vastutab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve iga-aastase tööprogrammi rakendamise eest lähtuvalt järelevalvenõukogu suunistest ning teda kontrollib juhatuse.

3. Tegevdirektor võtab kõik vajalikud meetmed, eelkõige võtab vastu sise-eeskirjad ja avaldab teatised, et tagada Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve toimimine, nagu on ette nähtud käesoleva määrusega.

4. Tegevdirektor koostab artikli 47 lõikes 2 osutatud mitmeaastase tööprogrammi.

5. Iga aasta 30. juuniks koostab tegevdirektor artikli 47 lõikes 2 osutatud tööprogrammi järgmiseks aastaks.

6. Tegevdirektor koostab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esialgse eelarveprojekti vastavalt artiklile 63 ja rakendab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve eelarvet vastavalt artiklile 64.

7. Tegevdirektor koostab igal aastal aruande kavandi, mille ühes jaos käsitletakse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve õiguslikku ja järelevalvealast tegevust ning teises jaos finants- ja haldusküsimusi.

8. Tegevdirektor kasutab talle Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötajate suhtes artikli 68 kohaselt antud volitusi ja lahendab personaliküsimusi.

IV PEATÜKK

EUROOPA JÄRELEVALVEASUTUSTE ÜHISED ORGANID

1. JAGU

Euroopa järelevalveasutuste ühiskomitee

Artikkel 54

Asutamine

1. Käesolevaga asutatakse Euroopa järelevalveasutuste ühiskomitee.

2. Ühiskomitee toimib foorumina, kus Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve teeb korrapäraselt ja tihedat koostööd Euroopa Järelevalveasutusega (Euroopa Pangandusjärelevalve) ja Euroopa Järelevalveasutusega (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve) ning tagab töö valdkonnaülese ühtluse, eelkõige järgmistes küsimustes s:

- finantskonglomeraadid;
- raamatupidamine ja auditeerimine;
- mikrousaldatavuse analüüs sektoriüleste arengute, riskide ja ohtude kohta finantsstabiilsuse tagamiseks;
- jaeinvesteeringustooted;
- rahapesuvastased meetmed ning
- teabevahetus Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukoguga ning suhete arendamine Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu ja Euroopa järelevalveasutuste vahel.

3. Ühiskomiteel on Euroopa järelevalveasutuste eraldatud töötajad, kes moodustavad sekretariaadi. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve eraldab piisavad vahendid haldus-, infrastruktuuri- ja tegevuskulude katmiseks.

4. Kui finantsturu osalise tegevus hõlmab eri valdkondi, lahendab ühiskomitee erimeelsused vastavalt artiklile 56.

Artikkel 55

Koosseis

1. Ühiskomitee koosneb Euroopa järelevalveasutuste esistujatest ning artikli 57 kohaselt loodud allkomiteede esistujatest.

2. Tegevdirektor, komisjoni esindaja ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu esindaja kutsutakse ühiskomitee koosolekutele ja ka artiklis 57 osutatud allkomiteede koosolekutele vaatelejatena.

3. Ühiskomitee esistuja nimetatakse ametisse iga-aastase rotatsiooni alusel Euroopa järelevalveasutuste esistujate hulgast. Ühiskomitee esistuja on ka Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu ase-esistuja.

4. Ühiskomitee võtab vastu ja avaldab oma kodukorra. Kodukorras võidakse täpsustada ühiskomitee koosolekute täiendavad osalised.

Ühiskomitee tuleb kokku vähemalt kord kahe kuu tagant.

Artikkel 56

Ühised seisukohad ja õigusaktid

II peatüki kohaste ülesannete ulatuses ja eelkõige seoses direktiivi 2002/87/EÜ rakendamisega peab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve vajaduse korral jõudma ühistele seisukohtadele Euroopa Järelevalveasutusega (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve) ning Euroopa Järelevalveasutusega (Euroopa Pangandusjärelevalve).

Käesoleva määruse artiklite 10–15, 17, 18 või 19 kohased õigusaktid, mis on seotud direktiivi 2002/87/EÜ kohaldamise või artikli 1 lõikes 2 osutatud muude selliste liidu õigusaktide kohaldamisega, mis kuuluvad ka Euroopa Järelevalveasutuse (Euroopa Pangandusjärelevalve) või Euroopa Järelevalveasutuse (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve) pädevusse, võtavad vastavalt Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve, Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve) ning Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve) vastu samal ajal.

*Artikkel 57***Allkomiteed**

1. Artikli 56 kohaldamisel luuakse ühiskomitee allkomiteena finantskonglomeraatide allkomitee.
2. Kõnealusesse allkomiteesse kuuluvad artikli 55 lõikes 1 osutatud isikud ja iga liikmesriigi asjaomase pädeva ametiasutuse praeguste töötajate üks kõrgetasemeline esindaja.
3. Allkomitee valib oma liikmete hulgast eesistuja, kes on ka ühiskomitee liige.
4. Ühiskomitee võib luua täiendavaid allkomiteesid.

*2. JAGU***Apellatsiooninõukogu***Artikkel 58***Koosseis ja tegevus**

1. Apellatsiooninõukogu on Euroopa järelevalveasutuste ühine organ.
2. Apellatsiooninõukogul on kuus liiget ja kuus asendusliiget, kellel on hea reputatsioon, tõendatud teadmised asjakohases valdkonnas ning piisav erialane töökogemus, sealhulgas järelevalvealane töökogemus panganduse, kindlustuse, tööandjapensionide, väärtpaberiturugude või muude finantsteenuste valdkondades, ning kes ei ole pädevate asutuste või muude Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve tegevusse kaasatud liikmesriikide asutuste või liidu institutsioonide ametis olevad töötajad. Apellatsiooninõukogu liikmetel peavad olema piisavad õigusalsed teadmised, et anda õiguslast nõu Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve volituste teostamise seaduslikkuse kohta.

Apellatsiooninõukogu määrab oma presidendi.

3. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve juhatus nimetab ametisse apellatsiooninõukogu kaks liiget ja kaks asendusliiget komisjoni esitatud nimekirja alusel pärast avaliku osalemiskutse avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* ja olles konsulteerinud järelevalvenõukoguga.

Teised liikmed nimetatakse ametisse kooskõlas määrusega (EL) nr 1093/2010 ja määrusega (EL) nr 1094/2010.

4. Apellatsiooninõukogu liikmete ametiaeg on viis aastat. Ametiaega võib üks kord pikendada.

5. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve juhatus poolt ametisse nimetatud apellatsiooninõukogu liiget ei tohi tema ametiaja jooksul ametist vabastada, välja arvatud juhul, kui liige on süüdi tõsisest üleastumisest, mille puhul juhatus teeb pärast järelevalvenõukoguga konsulteerimist sellekohase otsuse.

6. Apellatsiooninõukogu võtab otsuseid vastu oma kuuest liikmest vähemalt nelja häälteenamuse alusel. Kui edasikaevatud otsus kuulub käesoleva määruse reguleerimisalasse, peab kõnealuse otsustava enamuse hulka kuuluma vähemalt üks kahest Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt ametisse nimetatud apellatsiooninõukogu liikmest.

7. Apellatsiooninõukogu kutsub vajaduse korral kokku selle president.

8. Euroopa järelevalveasutused tagavad apellatsiooninõukogule piisava tegevustoetuse ja sekretariaaditeenused ühiskomitee kaudu.

*Artikkel 59***Sõltumatus ja erapooletus**

1. Apellatsiooninõukogu liikmed on oma otsuste tegemisel sõltumatud. Nad ei ole seotud ühegi juhisega. Nad ei tohi täita Euroopa Väärtpaberiturujärelevalves, selle juhatuses ega järelevalvenõukogus muid ülesandeid.

2. Apellatsiooninõukogu liikmed ei tohi kaebuse menetlemises osaleda, kui neil on sellega seotud isiklikud huvid, kui nad on olnud varem ühe menetlusosalise esindajad või kui nad on osalenud edasikaevatud otsuse tegemises.

3. Kui mõni apellatsiooninõukogu liige leiab ühel lõigetes 1 ja 2 nimetatud põhjusel või mis tahes muul põhjusel, et tema kaasliige ei peaks osalema kaebuse menetlemises, teatab liige sellest apellatsiooninõukogule.

4. Apellatsioonimenetluse iga osaline võib igal lõigetes 1 ja 2 osutatud põhjusel või erapoolikuse kahtluse korral taotleda apellatsiooninõukogu liikme taandamist.

Taandamistaotluse aluseks ei või olla liikme kodakondsus ja seda ei võeta vastu, kui taandamistaotluse põhjusest teadlik olev apellatsioonimenetluse osaline on juba alustanud menetlust muudel alustel kui apellatsiooninõukogu koosseisu vaidlustamine.

5. Apellatsiooninõukogu teeb otsuse lõigetes 1 ja 2 osutatud juhtudel võetavate meetmete kohta ilma asjaomase liikme osavõtuta.

Asjaomane liige asendatakse selle otsuse tegemiseks apellatsiooninõukogus tema asendajaga. Kui asendaja on samas olukorras, määrab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve eesistuja asendusliikme olemasolevate asendajate seast.

6. Apellatsiooninõukogu liikmed kohustuvad tegutsema sõltumatult avalikes huvides.

Selleks esitavad nad kohustuste deklaratsiooni ja huvide deklaratsiooni, millega tunnistavad kas mis tahes huvide puudumist, mida võib pidada nende sõltumatust kahjustavaks, või selliste otseste või kaudsete huvide olemasolu.

Kõnealused deklaratsioonid esitatakse igal aastal kirjalikult ning need avalikustatakse.

V PEATÜKK

ÕIGUSKAITSEMEETMED

Artikkel 60

Kaebused

1. Iga füüsiline või juriidiline isik, sealhulgas pädevad asutused, võivad esitada kaebusi artiklite 17, 18 ja 19 kohaste Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve otsuste ja muude artikli 1 lõikes 2 osutatud liidu õigusaktide kohaselt tehtud Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve otsuste peale, mis on neile adresseeritud, või sellise otsuse peale, mis teda vormiliselt teisele isikule adresseeritud otsusena siiski otseselt ja isiklikult puudutab.

2. Kaebus koos selle põhjendustega esitatakse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele kirjalikult kahe kuu jooksul alates otsuse teatavaks tegemisest asjaomasele isikule või, kui seda ei ole tehtud, kahe kuu jooksul alates päevast, mil Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve oma otsuse avaldas.

Apellatsiooninõukogu teeb kaebuse kohta otsuse kahe kuu jooksul pärast kaebuse esitamist.

3. Lõike 1 kohaselt esitatud kaebus ei peata otsuse täitmist.

Apellatsiooninõukogu võib vaidlustatud otsuse täitmise siiski peatada, kui ta leiab, et olukord seda nõuab.

4. Kui kaebus on vastuvõetav, vaatab appellatsiooninõukogu kaebuse läbi, et kindlaks teha, kas kaebus on põhjendatud. Ta kutsub appellatsioonimenetluse osalisi esitama kindlaksmääratud aja jooksul märkusi appellatsiooninõukogu enda poolt saadetud teadete või appellatsioonimenetluse teiste osaliste avalduste kohta. Apellatsioonimenetluse osalistel on õigus anda suulisi seletusi.

5. Apellatsiooninõukogu võib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve pädeva organi poolt tehtud otsuse kinnitada või saata juhtumi uueks läbivaatamiseks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve pädevale organile. Kõnealuse organi jaoks on appellatsiooninõukogu arvamus siduv ning ta võtab seoses asjaomase juhtumiga vastu muudetud otsuse.

6. Apellatsiooninõukogu võtab vastu ja avalikustab oma kodukorra.

7. Apellatsiooninõukogu otsused peavad olema põhjendatud ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve avalikustab need.

Artikkel 61

Euroopa Liidu Kohtusse kaebamine

1. Euroopa Liidu Kohtule võib esitada hagi vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 263, et vaidlustada appellatsiooninõukogu otsus või Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve otsus, kui puudub appellatsiooninõukogule edasikaebamise õigus.

2. Liikmesriigid ja liidu institutsioonid, samuti kõik füüsilised või juriidilised isikud võivad vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 263 esitada hagi Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve otsuse peale vahetult Euroopa Liidu Kohtule.

3. Kui Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel on toimingute tegemise kohustus, ent ta ei tee otsust, võib Euroopa Liidu Kohtule esitada tegevusetuse hagi vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 265.

4. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võtab vajalikud meetmed Euroopa Liidu Kohtu otsuse täitmiseks.

VI PEATÜKK

FINANTSSÄTTED

Artikkel 62

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve eelarve

1. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve kui nõukogu 25. juuni 2002. aasta määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, (mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust) ⁽¹⁾ (edaspidi „finantsmäärus“) artikli 185 kohase Euroopa organi tulu koosneb eelkõige järgmistest vahendite kombinatsioonist:

- finantsturu osaliste järelevalve eest vastutavate liikmesriigi avalik-õiguslike asutuste kohustuslikud osamaksud, mis tehakse vastavalt üleminekusätteid käsitleva protokolliga (nr 36) artikli 3 lõikes 3 sätestatud häältearvestussüsteemil põhinevale valemile. Käesoleva artikli kohaldamisel kohaldatakse üleminekusätteid käsitleva protokolliga (nr 36) artikli 3 lõike 3 sätteid ka pärast kõnealuses sättes kehtestatud tähtaja (31. oktoober 2014) möödumist;
- liidu toetus, mis kantakse Euroopa Liidu üldeelarvesse (komisjoni jagu);
- Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele makstavad tasud juhtudel, mis on täpsustatud liidu vastavates õigusaktides.

2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve kulud hõlmavad vähemalt personali-, palga-, haldus-, infrastruktuuri-, kutsealase koostalituse ja tegevuskulusid.

3. Tulud ja kulud peavad olema tasakaalus.

4. Igaks eelarveaastaks (vastab kalendriaastale) koostatakse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve kõigi tulude ja kulude eelarvestus, mis esitatakse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve eelarves.

⁽¹⁾ EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.

Artikkel 63

Eelarve koostamine

1. Iga aasta 15. veebruariks koostab tegevdirektor järgmiseks eelarveaastaks tulude ja kulude kalkulatsiooni eelnõu ning edastab selle koos ametikohtade loeteluga juhatusesele ja järelevalvenõukogule. Järelevalvenõukogu koostab igal aastal tegevdirektori poolt koostatud ja juhatuse poolt kinnitatud tulude ja kulude kalkulatsiooni eelnõu põhjal Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve järgmise eelarveaasta tulude ja kulude kalkulatsiooni. Järelevalvenõukogu edastab selle ametikohtade loetelu kavandit sisaldava kalkulatsiooni komisjonile hiljemalt 31. märtsiks. Enne kalkulatsiooni vastuvõtmist kinnitab juhatuse tegevdirektori koostatud kalkulatsiooni eelnõu.

2. Komisjon edastab kalkulatsiooni koos Euroopa Liidu eelarve projektiga Euroopa Parlamendile ja nõukogule (edaspidi koos „eelarvapädevad institutsioonid“).

3. Selle kalkulatsiooni põhjal kannab komisjon Euroopa Liidu eelarve projekti kalkulatsioonid, mida ta peab ametikohtade loetelu jaoks vajalikuks, ning üldeelarvest eraldatava toetuse summa, mille ta esitab eelarvapädevatele institutsioonidele vastavalt ELi toimimise lepingu artiklitele 313 ja 314.

4. Eelarvapädevad institutsioonid võtavad vastu Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ametikohtade loetelu. Eelarvapädevad institutsioonid kinnitavad Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve toetuseks kasutatavad assigneeringud.

5. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve eelarve võtab vastu järelevalvenõukogu. See muutub lõplikuks pärast Euroopa Liidu üldeelarve lõpliku vastuvõtmist. Vajaduse korral tehakse selles vastavaid kohandusi.

6. Juhatuse teatab eelarvapädevatele institutsioonidele viivitamata oma kavatsusest viia ellu projekte, millel võib olla oluline finantsmõju tema eelarve rahastamisele, eelkõige kinnisvaraga seotud projektide, näiteks hoonete üürimise või ostmise korral. Ta teavitab sellest komisjoni. Kui emb-kumb eelarvapädev institutsioon kavatseb esitada arvamuse, teavitab ta kahe nädala jooksul pärast projekti kohta teate saamist Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet sellise arvamuse esitamise kavatsusest. Kui vastust ei saada, võib Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve jätkata kavandatud tegevust.

7. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esimesel tegevusaastal, mis lõppeb 31. detsembril 2011, eeldab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve rahastamine liidu eelarvest eelarvapädevate institutsioonide kokkulepet vastavalt eelarvedistsipliini ja usaldusväärset finantsjuhtimist käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe punktile 47.

Artikkel 64

Eelarve täitmine ja kontroll

1. Tegevdirektor on eelarvevahendite käsutaja ning täidab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve eelarvet.

2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve peaarvepidaja saadab komisjoni peaarvepidajale ja kontrollikojale hiljemalt iga järgmise eelarveaasta 1. märtsiks esialgse raamatupidamisaruande koos aruandega, mis käsitleb eelmise eelarveaasta eelarve täitmist ja finantsjuhtimist. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve peaarvepidaja saadab hiljemalt järgmise aasta 31. märtsiks eelmise eelarveaasta eelarve täitmist ja finantsjuhtimist käsitleva aruande

ka järelevalvenõukogu liikmetele, Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Komisjoni peaarvepidaja konsolideerib seejärel institutsioonide ja detsentraliseeritud asutuste esialgsed raamatupidamisaruanded vastavalt finantsmääruse artiklile 128.

3. Pärast kontrollikojalt finantsmääruse artikli 129 kohaselt esitatud märkuste saamist Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve esialgse raamatupidamisaruande kohta koostab tegevdirektor omal vastutusel Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve lõpliku raamatupidamisaruande ning edastab selle juhatusesele arvamuse saamiseks.

4. Juhatuse esitab arvamuse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve lõpliku raamatupidamisaruande kohta.

5. Tegevdirektor edastab selle lõpliku raamatupidamisaruande koos juhatuse arvamusega järgmise eelarveaasta 1. juuliks järelevalvenõukogu liikmetele, Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile ja kontrollikojale.

6. Lõplik raamatupidamisaruanne avaldatakse.

7. Tegevdirektor saadab kontrollikojale vastuse kontrollikoja märkuste kohta 30. septembriks. Vastuse koopia saadab tegevdirektor ka juhatusesele ja komisjonile.

8. Euroopa Parlamendi taotluse korral esitab tegevdirektor Euroopa Parlamendile finantsmääruse artikli 146 lõike 3 kohaselt kogu teabe, mida on vaja asjaomase eelarveaasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse tõrgeteta kohaldamiseks.

9. Kvalifitseeritud häälteenamusega otsustava nõukogu soovitusel põhjal kiidab Euroopa Parlament heaks Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve tegevuse aasta N eelarve (mis koosneb Euroopa Liidu üldeelarvest ja pädevatelt asutustelt laekuvatest tuludest) täitmisel enne 15. maid aastal N + 2.

Artikkel 65

Finantseeskirjad

Juhatuse võtab pärast komisjoniga konsulteerimist vastu Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve suhtes kohaldatavad finantseeskirjad. Kõnealused eeskirjad ei tohi kalduda kõrvale komisjoni 19. novembri 2002. aasta määrusest (EÜ, Euratom) nr 2343/2002 raamfinantsmääruse kohta asutustele, millele viidatakse Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust käsitleva nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artiklis 185, ⁽¹⁾ välja arvatud juhul, kui see on vajalik lähtuvalt Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve toimimiseks vajalikest konkreetsetest vajadustest ning kui on olemas komisjoni eelnev nõusolek.

⁽¹⁾ EÜT L 357, 31.12.2002, lk 72.

Artikkel 66

Pettustevastased meetmed

1. Pettuste, korrupsiooni ja muu illegaalse tegevuse vastu võitlemise eesmärgil kohaldatakse määrust (EÜ) nr 1073/1999 Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve suhtes ilma piiranguteta.
2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ühineb institutsioonidevahelise kokkuleppega, mis käsitleb OLAFi sisejuurdlust, ning võtab viivitamata vastu asjakohased sätted, mida kohaldatakse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve kõigi töötajate suhtes.
3. Rahastamist käsitlevates otsustes ning nendest tulenevates lepingutes ja õigusaktides sätestatakse selgesõnaliselt, et kontrollikoda ja OLAF võivad vajaduse korral teha Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolsest rahastamisest kasu saajate ning raha jaotamise eest vastutavate töötajate juures kohapealseid kontrollid.

VII PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 67

Privileegid ja immuuniteedid

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ja selle töötajate suhtes kohaldatakse ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud Euroopa Liidu privileegide ja immuuniteedide protokolli (nr 7).

Artikkel 68

Töötajad

1. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötajate, sealhulgas tema tegevdirektori ja eesistuja suhtes kohaldatakse personalieeskirju, muude teenistujate teenistustingimusi ning nende kohaldamiseks liidu institutsioonide poolt ühiselt vastu võetud eeskirju.
2. Juhatuse võtab komisjoni nõusolekul vastu vajalikud rakendusmeetmed vastavalt personalieeskirjade artiklis 110 sätestatud korrale.
3. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve kasutab oma töötajate suhtes neid volitusi, mis on antud ametisse nimetavale ametiisikule personalieeskirjadega ja töölepinguid sõlmivale ametiisikule muude teenistujate teenistustingimustega.
4. Juhatuse võtab vastu sätted, millega lubatakse lähetada liikmesriikide eksperte Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvesse.

Artikkel 69

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve vastutus

1. Lepinguvälise vastutuse korral hüvitab Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve vastavalt liikmesriikide seaduste ühiste põhimõtetele kõik kahjud, mida Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve või selle töötajad oma kohustuste täitmisel on tekitanud. Euroopa Liidu Kohtu pädevusse kuulub kõikide selliste kahjude hüvitamisega seotud vaidluste lahendamine.

2. Töötajate isiklikku rahalist vastutust ja distsiplinaarvastutust Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ees reguleerivad Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötajate suhtes kohaldatavad asjaomased sätted.

Artikkel 70

Ametisladuse hoidmise kohustus

1. Järelevalvenõukogu liikmetel, juhatusel, tegevdirektoril ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötajatel, sealhulgas liikmesriikidest ajutiselt lähetatud ametnikel ja kõikidel teistel Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve heaks lepingulistel alustel töötavatel isikutel on kohustus hoida ametisladust vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 339 ning asjaomaste liidu õigusaktide sätetele, isegi pärast oma ametikohustuste lõppemist.

Nende suhtes kohaldatakse personalieeskirjade artiklit 16.

Kooskõlas artiklis 68 osutatud personalieeskirjadega on töötajatel ka pärast ametist lahkumist endiselt siduv kohustus käituda ausalt ja diskreetselt, kui neile pakutakse teatud ametikohta või soodustusi.

Liikmesriigid, liidu institutsioonid ja asutused ega ükski muu avalik- või eraõiguslik isik ei püüa Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötajaid mõjutada.

2. Ilma et see piiraks kriminaalõigusega reguleeritud juhtumeid, ei tohi lõikes 1 osutatud isikud avaldada ühelegi isikule ega asutusele neile ametikohustuste täitmisel teatavaks saanud konfidentsiaalset teavet, välja arvatud andmed, mis on esitatud kokkuvõttena või koondvormis, nii et üksikuid finantsturu osalisi ei ole võimalik identifitseerida.

Peale selle ei takista lõike 1 ja käesoleva lõike esimese lõigu kohased kohustused Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet ja liikmesriikide järelevalveasutusi kasutamast teavet artikli 1 lõikes 2 osutatud õigusaktide täitmise tagamiseks, eriti otsuste tegemise menetlustes.

3. Lõiked 1 ja 2 ei takista Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel vahetamast teavet liikmesriikide järelevalveasutustega kooskõlas käesoleva määrusega ja muude liidu õigusaktidega, mida kohaldatakse finantsturu osaliste suhtes.

Kõnealuse teabe suhtes kohaldatakse lõigetes 1 ja 2 osutatud ametisladuse hoidmise kohustuse tingimusi. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve sätestab oma kodukorras lõigetes 1 ja 2 osutatud konfidentsiaalsuseeskirjade rakendamise praktilise korra.

4. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve kohaldab komisjoni 29. novembri 2001. aasta otsust 2001/844/EÜ, ESTÜ, Euratom, millega muudetakse komisjoni kodukorda ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ EÜT L 317, 3.12.2001, lk 1.

Artikkel 71

Andmekaitse

Käesolev määrus ei piira liikmesriikide kohustusi seoses isikuandmete töötlemisega vastavalt direktiivile 95/46/EÜ ega Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve kohustusi seoses isikuandmete töötlemisega vastavalt määrusele (EÜ) nr 45/2001, kui ta täidab oma ülesandeid.

Artikkel 72

Juurdepäas dokumentidele

1. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve valduses olevate dokumentide suhtes kohaldatakse määrust (EÜ) nr 1049/2001.
2. Juhatus võtab 31. maiks 2011 vastu praktilised meetmed määruse (EÜ) nr 1049/2001 kohaldamiseks.
3. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve poolt vastavalt määruse (EÜ) nr 1049/2001 artiklile 8 vastu võetud otsused võib pärast apellatsiooninõukogule kaebuse esitamist vajaduse korral kaevata edasi ombudsmanile või esitada hagi Euroopa Liidu Kohtule kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklites 228 ja 263 sätestatud tingimustega.

Artikkel 73

Keelte kasutamise kord

1. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve suhtes kohaldatakse nõukogu määrust nr 1, millega määratakse kindlaks Euroopa Majandusühenduses kasutatavad keeled ⁽¹⁾.
2. Juhatus teeb otsuse keelte kasutamise sisekorra kohta Euroopa Väärtpaberiturujärelevalves.
3. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve toimimiseks vajalikke tõlketeenuseid osutab Euroopa Liidu Asutuste Tõlkekeskus.

Artikkel 74

Peakontori asukoha kokkulepe

Vajalikud kokkulepped, milles käsitletakse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele asukohaliikmesriigis eraldatavaid ruume ja selle riigi pakutavaid vahendeid ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve asukohaliikmesriigis tegevdirektori, juhatuse liikmete, Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töötajate ja nende perekonnaliikmete suhtes kohaldatavaid erieeskirju, sätestatakse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ja asukohaliikmesriigi vahelises peakorterit käsitlevas lepingus, mis sõlmitakse pärast juhatuse heakskiidu saamist.

Kõnealune liikmesriik loob parimad võimalikud tingimused Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve nõuetekohaseks toimimiseks, sealhulgas tagab mitmekeelse ja Euroopale orienteeritud koolihariduse ning asjakohase transpordiühenduse.

⁽¹⁾ EÜT 17, 6.10.1958, lk 385.

Artikkel 75

Kolmandate riikide osalemine

1. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töös on võimalik osaleda kolmandatel riikidel, kes on sõlminud liiduga lepingu, millega nad on võtnud vastu ja kohaldavad liidu õigust Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve pädevusvaldkonnas, nagu on osutatud artikli 1 lõikes 2.
2. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve võib teha koostööd lõikes 1 osutatud riikidega, kes kohaldavad artikli 1 lõikes 2 osutatud Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve pädevusvaldkonnades samaväärseks tunnistanud õigusakte nii, nagu on sätestatud ELi toimimise lepingu artikli 216 kohaselt liidu poolt sõlmitud rahvusvahelistes lepingutes.
3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud lepingute asjakohaste sätete alusel sõlmitakse kokkulepped, milles täpsustatakse eelkõige lõikes 1 osutatud riikide Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve töös osalemise iseloomu, ulatust ja menetlusega seotud aspektid, sealhulgas rahaliste osamaksete ja töötajatega seotud sätteid. Nendega võidakse ette näha vaatlaja saatmine järelevalvenõukokku, kuid tagatakse, et kõnealused riigid ei osale üksikute finantsturu osalistega seotud aruteludes, v.a otsese huvi korral.

VIII PEATÜKK

ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 76

Ettevalmistavad meetmed

1. Pärast käesoleva määruse jõustumist ja enne Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve asutamist teeb Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Komitee tihedat koostööd komisjoniga, et valmistada ette Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Komitee asendamine Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega.
2. Kui Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve on asutatud, vastutab komisjon Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve haldusliku loomise ja esialgse haldustegevuse eest seni, kuni Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve on nimetanud ametisse tegevdirektori.

Selleks võib komisjon kuni ajani, mil tegevdirektor asub täitma oma ülesandeid pärast tema ametisse nimetamist järelevalvenõukogu poolt vastavalt artiklile 51, määrata ajutiselt ametisse ühe ametniku, kes täidab tegevdirektori ülesandeid. Kõnealune periood piirdub ajavahemikuga, mis on vajalik Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve tegevdirektori ametisse nimetamiseks.

Ajutine tegevdirektor võib lubada kõigi Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve eelarves ette nähtud krediidiga kaetud maksete tegemist, kui juhatus on need heaks kiitnud, ning võib sõlmida lepinguid, sealhulgas töölepinguid, pärast Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ametikohtade loetelu vastuvõtmist.

3. Lõigete 1 ja 2 kohaldamine ei piira järelevalvenõukogu ja juhatuse volitusi.

4. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet käsitletakse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Komitee õigusjärglasena. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Komitee kõik varad ja kohustused ning kõik pooleliolevad toimingud antakse hiljemalt Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve asutamise kuupäeval automaatselt üle Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Komitee koostab aruande oma varade ja kohustuste lõppseisu kohta kõnealuse üleandmise kuupäeva seisuga. Kõnealuse aruande auditeerivad ja kinnitavad Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ja komisjon.

Artikkel 77

Personali käsitlevad üleminekusätted

1. Erandina artiklist 68 kehtivad kõik Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Komitee või selle sekretariaadi poolt sõlmitud ja 1. jaanuaril 2011 kehtivad töölepingud ja lähetuslepingud neis sätestatud tähtajani. Neid lepinguid ei või pikendada.

2. Kõikidele lõikes 1 osutatud lepingute alusel töötavatele töötajatele antakse võimalus sõlmida ajutise teenistuja leping muude teenistujate teenistustingimuste artikli 2 punkti a kohaselt vastavalt Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ametikohtade loetelus ettenähtud palgaastmetele.

Lepingute sõlmimiseks volitatud asutus teeb pärast käesoleva määruse jõustumist sisemise valiku, mille puhul piirduakse töötajatega, kellel on lepingud Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Komitee või selle sekretariaadiga, et kontrollida tööle võetavate isikute pädevust, võimekust ja eetilistust. Sisemise valikumenetluse puhul võetakse täielikult arvesse oskusi ja kogemusi, mida asjaomane isik on näidanud oma eelmistes töösuhetes.

3. Edukatele kandidaatidele pakutakse sõltuvalt täidetavate ülesannete liigist ning tasemest ajutise teenistuja lepingut kestusega vähemalt eelmise lepingu tähtaja lõpuni.

4. Töölepinguid ja muid õiguslikke instrumente käsitleva siseriikliku õiguse kohaldamist jätkatakse nende eelneva lepinguga töötajate suhtes, kes ei taotle ajutise teenistuja lepingut või kellele ei pakuta lõike 2 kohaselt ajutise teenistuja lepingut.

Artikkel 78

Siseriiklikud õigusnormid

Liikmesriigid võtavad vastu käesoleva määruse tõhusa kohaldamise tagamiseks vajalikud siseriiklikud õigusnormid.

Artikkel 79

Muudatused

Otsust nr 716/2009/EÜ muudetakse niivõrd, kuivõrd Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Komitee jäetakse nimetatud otsuse lisa B jaos sätestatud toetusesaajate loetelust välja.

Artikkel 80

Kehtetuks tunnistamine

Komisjoni otsus 2009/77/EÜ, millega luuakse Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Komitee, tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2011.

Artikkel 81

Läbivaatamine

1. Komisjon avaldab hiljemalt 2. jaanuariks 2014 ning pärast seda iga kolme aasta järel üldaruande Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve tegevuse ja käesoleva määrusega ette nähtud menetluste rakendamise tulemusena saadud kogemuste kohta. Kõnealuses aruandes hinnatakse muu hulgas järgmist:

- a) pädevate asutuste saavutatud lähenemine järelevalve tavade osas;
 - i) lähenemine pädevate asutuste funktsionaalse sõltumatu- se ning hea ühingujuhtimise tavaga samaväärsete standardite osas;
 - ii) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve erapooletus, objektiivsus ja autonoomsus;
- b) järelevalvekolleegiumite toimimine;
- c) tehtud edusammud lähenemise saavutamisel kriiside ennetamise, ohjamise ja lahendamise valdkonnas, sealhulgas liidu rahastamismehhanismide osas;
- d) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve roll seoses süsteemse riskiga;
- e) artiklis 38 sätestatud kaitseklausli kohaldamine;
- f) artiklis 19 sätestatud siduva vahendajarolli kohaldamine.

2. Lõikes 1 nimetatud aruandes hinnatakse ka, kas:

- a) on asjakohane jätkata järelevalve teostamist panganduse, kindlustuse ja tööandjapensionide, väärtpaberi- ja finantsturgude üle eraldi;
- b) on asjakohane, et järelevalvet usaldatavusnormatiivide täitmise ja äritegevuse üle teostavad eraldi järelevalveasutused või üks järelevalveasutus;
- c) on asjakohane lihtsustada ja tugevdada Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemi struktuuri, selleks et suurendada ühtlust makro- ja mikrotasandi vahel ning Euroopa järelevalveasutuste vahel;
- d) Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemi areng on kooskõlas üldise arenguga;
- e) Euroopa Finantsjärelevalve Süsteem on piisavalt mitmekülgne ja kvaliteetne;
- f) vastutus ja läbipaistvus avalikustamise nõuete osas on piisav;
- g) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel on oma ülesannete täitmiseks piisavalt ressursse;

h) Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve asukoht on sobiv või kas on asjakohane koondada Euroopa järelevalveasutused ühte asukohta, et parandada koostööd nende vahel.

Artikkel 82

Jõustumine

3. Üleeuroopalise ulatusega finantseerimisasutuste või infrastruktuuride üle otsese järelevalve teostamise küsimusega seoses koostab komisjon turusuundumusi arvesse võttes iga-aastase aruande selle kohta, kui asjakohane on anda Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele kõnealuses valdkonnas täiendavaid järelevalveülesandeid.

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Määrust kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2011, v.a artikkel 76 ning artikli 77 lõiked 1 ja 2, mida kohaldatakse alates määruse jõustumise kuupäevast.

4. Aruanne ja sellega kaasnevad võimalikud ettepanekud edastatakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve asutatakse 1. jaanuaril 2011.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 24. november 2010

Euroopa Parlamendi nimel
president
J. BUZEK

Nõukogu nimel
eesistuja
O. CHASTEL